

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 8

ביאור הדברים ע"פ שחורה אני ונאווה

Explication des paroles : «
Je suis noire, mais belle »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/8/

1 ביאור הדברים ע"פ שחורה אני ונאווה

Explication des éléments [exposés] à propos du verset « Je suis noire, mais belle. »

2 הנה בין המאציל לנאצלים צריך להיות בחינת ממוצע כמ"ש בע"ה שמ"א פ"ג והוא משום דלאו ביה מכל אינון מדות כלל.

Or, entre l'Émanateur et les émanés [niveaux], il doit y avoir un niveau intermédiaire, comme il est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar 41, chapitre 3. C'est parce que « aucune de ces qualités n'est en Lui ».

ואפילו בהע"ס מה שנקרא ספירת חכמה היינו הכלי המגביל את האור דע"ס נקרא בשם חכמה

Même parmi les dix Séfirot, ce que l'on appelle la Séfira de 'Hokhma (sagesse) désigne le réceptacle qui limite la lumière des dix Séfirot: c'est [ce réceptacle] que l'on appelle du nom de 'Hokhma,

וכן בבינה וחסד כו'. אבל עצם האור לא שייך לקרותו בשם חכמה רק אור המהווה ספ"י חכמה.

et il en va de même pour Bina (compréhension), 'Hessed (bonté), etc. Mais la lumière elle-même ne peut proprement être appelée du nom de 'Hokhma; [elle est] seulement « la lumière qui fait advenir la Séfira de 'Hokhma ».

3 והאור הוא רק זיו והארה מעצמות המאציל ואין פועל שום שינוי במהותו ועצמותו. וזהו אני הוי' לא שניתי כמו קודם שנבראו כל העולמוי

Et la lumière n'est qu'un rayonnement et une illumination provenant de l'essence de l'Émanateur, et elle n'opère absolument aucun changement dans Son être et Son essence. Tel est le sens de: « Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé »: [Il est] exactement comme [Il était] avant que tous les mondes ne soient créés.

ובזה מתורץ קושיית הפלסופים איך כל התוארים אין פועלים שום שינוי בעצמות כי אינם שייכים כלל להעצמות

Cela résout la question des philosophes: comment se fait-il qu'aucune des descriptions [attribuées à D.ieu] n'opère de changement dans [Son] essence? [La réponse est] qu'elles ne se rapportent aucunement à l'essence.

(ר"ל מ"ש בתורה ותחת רגליו כו' כתובים באצבע אלקים כו' עיני ה' אזני ה' וכיוצא וכבר האריך בזה בפרדס שער כ"ב פ"א והשל"ה בהקדמה)

(C'est-à-dire ce qui est écrit dans la Torah : «et sous Ses pieds, etc.», «écrit avec le doigt de D.ieu, etc.», «les yeux de D.ieu», «les oreilles de D.ieu», et autres expressions semblables. Le Pardes a déjà traité cette question en détail dans Sha'ar 22, chapitre 1, et le Shelah également dans [son] introduction)

(דף י"א י"ג י"ד) ע"ש שביארו הענין אל נכון אך עכ"ז אינו שייך רק בע"ס.

(pages 11, 13, 14). Voyez là-bas, car ils ont expliqué la question avec justesse. Néanmoins, [tout] cela ne concerne que les Dix Séfirot.

וכן המדות כמו רחום או נוקם כו' אף שבאמת המדות עליונות אינן כלל מעין וסוג המדות שבנבראים וכמשנ"ת באגה"ק בד"ה להבין משל ומליצה.

Il en va de même des attributs (midot), tels que «compatissant» ou «vengeur», etc. : bien qu'en vérité les attributs supérieurs ne soient nullement de même nature ni de même catégorie que les attributs des êtres créés, comme cela a été expliqué dans Iggeres HaKodesh, dans l'épître commençant par «Pour comprendre une parabole et une figure»,

אך עכ"ז הם שייכים רק בבחינת הכלים דע"ס לבד וכמאמר הת"ז כולא לאחזאה איך מתנהג עלמא אבל לאו כו' מכל אליון מדות כלל ועיין בסש"ב (ח"א פ"ב בהג"ה וח"ב פ"ט בהג"ה).

ils ne se rapportent néanmoins qu'au niveau des réceptacles des Dix Séfirot, comme l'enseigne le Tikkunei Zohar : «Tout cela [sert] à montrer comment le monde est gouverné, mais non, etc., [à attribuer à D.ieu] l'un quelconque de ces attributs.» Voyez Sefer Shel Beinonim (Part I, chapter 2, in the gloss, and Part II, chapter 9, in the gloss).

ואעפ"כ מתייחס כ"ז לו ית' ממש שהוא עצמו ית' ממש הרחמן והחסדן או הנוקם כו'

Et pourtant, tout cela Lui est véritablement attribué, béni soit-Il : Lui-même, béni soit-Il, est véritablement le Miséricordieux et le Bienveillant, ou le Vengeur, etc.,

ע"י התלבשות האור שהוא ית' מאיר ממנו בכלים להחיותן והאור מתייחד עמהן דאיהו וגרמוהי חד ממש ומ"מ אין זה פועל שום שינוי והתפעלות בעצמותו ית'

par l'intermédiaire de l'enveloppement de la lumière qu'Il fait émaner de Lui-même, béni soit-Il, dans les réceptacles afin de leur donner vie ; et la lumière s'unit à eux, car «Lui et Ses réceptacles» ne font véritablement qu'un. Malgré tout, cela n'opère aucun changement dans Son essence, béni soit-Il, et ne produit en Lui aucune réaction,

כי גם האור המתלבש בע"ס הוא רק כענין זיו והארה לבד אבל עצמותו ית' קדוש ומובדל כו' ואינו כדמיון הנשמה שהיא עצמה מתלבשת בגוף כו'

car la lumière qui est revêtue dans les dix Séfirot n'est elle aussi qu'une sorte de rayonnement et d'illumination, tandis que Son essence, béni soit-Il, est sainte et séparée, etc. Ce n'est pas comme l'âme, qui est elle-même revêtue dans le corps, etc.

וגדולה מזו כתב בפרדס שער עצמות וכלים פ"ד שאפילו בהאור והזיו המלוכש בכלים דע"ס אין בעצמות ההוא שינוי וגוון כלל לא דין

Plus encore, il est écrit dans le Pardes, Sha'ar Atzmus VeKeilim (la Porte de l'Essence et des réceptacles), chapitre 4 : même dans la lumière et le rayonnement revêtus dans les réceptacles des dix Séfirot, cette essence ne connaît aucun changement ni aucune nuance, ni jugement

ולא רחמים לא ימין ולא שמאל כו' ואע"פ שכל פעולות אלו הבאים מהרחמים והדין נשפע ונמשך מהאור דייקא. ע"י הכלים.

ni miséricorde, ni droite ni gauche, etc., bien que toutes ces actions qui procèdent de la miséricorde et du jugement découlent et soient tirées précisément de la lumière, par l'intermédiaire des réceptacles.

והנה הכלים דאצילות הם ג"כ אלקות ממש ואיהו וגרמוהי חד (ועיין מזה באגה"ק בד"ה איהו וחיוהי כו'. ועמ"ש ע"פ ארדה נא ואראה כו')

Or, les réceptacles d'Atsilout sont eux aussi véritablement de la divinité, et « Lui et Ses réceptacles ne font qu'un » (voir à ce sujet Iggeres HaKodesh, dans l'épître commençant par « Lui et Ses forces vitales, etc. » ; et voir ce qui est écrit sur le verset « Je vais descendre maintenant et voir, etc. »).

ואף האור המהוה כל הספירות הוא רק כמו זיו השמש אשר אינו פועל שום שינוי בעצם המאור לכן נקרא בשם אור א"ס שהוא לשון זיו והארה בעלמא.

Et même la lumière qui fait exister toutes les Séfirot n'est qu'à l'image du rayonnement du soleil, qui ne produit aucun changement dans le luminaire lui-même. C'est pourquoi elle est appelée « la Lumière infinie (Or Ein Sof) », le terme « lumière » désignant un simple rayonnement et une simple illumination.

אך גם זאת כדי שיהיה האור א"ס יכול לבוא לידי גילוי שיתהווה מזה כל הספירות צריך להיות מקודם בחינת ממוצע בין המאציל לנאצלים ואז יוכל האור א"ס להוות ולהחיות הספירות והממוצע זהו כתר.

Cependant, même ainsi, pour que la Lumière infinie puisse se révéler et que toutes les Séfirot viennent à l'existence à partir d'elle, il faut d'abord un niveau intermédiaire entre l'Émanateur et les émanés ; alors la Lumière infinie pourra faire exister les Séfirot et leur donner la vie. Cet intermédiaire est Kéter (la Couronne),

שיש בו מבחינה אחרונה שבמאציל ויש בו בחינה שנקרא שרש הנאצלים. לכן לפ עמים נקרא הכתר אור א"ס

car il contient [quelque chose] du dernier niveau de l'Émanateur, et il contient un niveau appelé « la racine des émanés ». C'est pourquoi Kéter est parfois appelé la Lumière infinie

(דהיינו מצד בחינה האחרונה שבמאציל שיש בו שבחי זו אינה במנין ע"ס כלל ומצד בחינת שרש הנאצלים נמנה בע"ס ע"כ הוא בחינת ממוצע)

(c'est-à-dire du côté du dernier niveau de l'Émanateur qu'il contient, car ce niveau n'est pas compté du tout parmi les dix Séfirot ; tandis que du côté du niveau qui est la racine des émanés, il est compté parmi les dix Séfirot. Il constitue donc un niveau intermédiaire).

כי עצמותו ומהותו של המאציל עצם א"ס אינו בגדר כל עלמין שיוכל לבוא בגילוי האור וההשפעה ממנו אף בעולם אצילות אם לא ע"י בחינת ממוצע הנ"ל

Car l'essence et l'être de l'Émanateur, l'essence même de l'Infini (Ein Sof), ne sont pas dans les limites de «tous les mondes», de sorte que la lumière et l'influence émanant de Lui puissent se révéler, même dans le Monde d'Atsilout, si ce n'est par le niveau intermédiaire mentionné plus haut.

(ומה שיש להבין איך שייך לומר באין סוף בחי אחרונה. כי לא שייך בחי אחרונה או ראשונה רק במקום ששייך לומר ראש וסוף והיינו בע"ס שהחכמה נקרא ראשית ההשתלשלות כו' והמלי נקרא סופא דכל דרגין.

(Quant à ce qu'il faut comprendre — comment peut-on parler d'un «dernier niveau» dans l'Infini ? —, les notions de «dernier» ou de «premier» ne s'appliquent que là où l'on peut parler d'un commencement et d'une fin, c'est-à-dire dans les Dix Séfirot, où 'Hokhma est appelée le commencement de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), etc., et Mal'hout est appelée «la fin de tous les niveaux».

משא"כ בא"ס ב"ה שאין לו קץ וראש והוא פשוט בתכלית הפשיטות מהו ענין בחי' אחרונה.

Il n'en va pas ainsi de l'Infini, béni soit-Il, qui n'a ni fin ni commencement et est d'une simplicité absolue : que signifie donc «dernier niveau» [à Son sujet] ?

והיה נראה לומר ע"פ משנ"ת בכמה דוכתי בפירוש מארז"ל עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד. דיודע הקושיא איך שייך קודם בריאת העולמות להיות בחינת שם להקב"ה ומי קראו בשמו.

Il semblerait possible de répondre [ainsi], d'après ce qui a été expliqué en plusieurs endroits au sujet de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : «Avant que le monde ne fût créé, il n'y avait que Lui et Son Nom.» En effet, la question est bien connue : comment pouvait-il y avoir un Nom pour le Saint béni soit-Il avant la création des mondes ? Qui L'appelait par Son Nom ?

אך הענין כי התפשטות החיות הנמשך ממנו ית' להחיות כל העולמות והע"ס אין התפשטות והמשכה זו רק בחינת שם שהוא רק זיו והארה בעלמא ונקרא אור אין סוף אבל מהותו ועצמותו ית' הוא רם ונשא

Mais voici ce qu'il en est : le déploiement de la force vitale qui émane de Lui, béni soit-Il, pour donner vie à tous les mondes et aux Dix Séfirot — ce déploiement et cet influx ne sont que le niveau d'un nom, qui n'est qu'un simple rayonnement et une simple illumination, appelé la Lumière infinie. Mais Son être et Son essence, béni soit-Il, sont élevés et exaltés,

כי אני ה' לא שניתי כתיב כו'. והנה גם קודם שנברא העולם. מה שיכול להיות מתגלה ושיומשך ממנו ההארה והזיו ברצונו הפשוט זהו הנקרא בחינת שמו שהיה עד שלא נברא העולם.

car il est écrit : «Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé», etc. Or, même avant que le monde ne fût créé, le fait qu'Il puisse se révéler et qu'une illumination et un rayonnement puissent émaner de Lui par Sa volonté simple, voilà ce qui est appelé le niveau de Son Nom, qui existait avant que le monde ne fût créé.

שכח ויכולת זה נקרא בחי' שמו הכלול בעצמותו. וזהו ענין בחי' אחרונה שבמאציל וכמו שם האדם עד"מ שהוא אין ואפס ממש לגבי עצמותו כו'.

Car cette force et cette capacité sont appelées le niveau de Son Nom, inclus dans Son essence. Tel est le sens de l'expression «le dernier niveau de l'Émanateur» : comme le nom d'une personne, par analogie, qui n'est réellement rien par rapport à son essence, etc.

ומבחינה זו לבד הוא שנמשך להיות עתיק וכתר האצילות כו' ויצדק מאד לקרוא זה בחינה אחרונה לפי הלשון המבואר במ"א כי לא זה הוא עיקר האלקות מה שהעולמות מתהווים ממנו ומקבלים חיותם והתהוותם מאלקותו ית'

C'est de ce seul niveau que [la lumière] émane pour devenir Atik et Kéter d'Atsilout, etc. Il convient tout à fait de l'appeler «dernier niveau», selon la formulation expliquée ailleurs : car le cœur de la Divinité ne consiste pas en ce que les mondes soient créés à partir de Lui et reçoivent de Sa Divinité, béni soit-Il, leur force vitale et leur existence,

שהרי אתה הוא עד שלא נברא העולם ולאחר שנברא בשוה ממש. וגם אילו לא היה בורא העולמות הי' הכל שוה לפניו ית' כמו עכשיו שברא כו'.

car «Tu es Lui avant que le monde ait été créé et après qu'il a été créé», exactement de la même manière. Et même s'Il n'avait pas créé les mondes, tout aurait été égal devant Lui, béni soit-Il, comme maintenant qu'Il les a créés, etc.

אלא מה שמחיה ומהוה העולמות זהו רק ע"י הארה לבד ממנו ית' והיא חיי החיים של כל השתלשלות העולמות אבל מהותו ועצמותו ית' הוא למעלה אין קץ מבחי' הארה זו שהיא חיי החיים של כל העולמות.

Au contraire, Il ne donne vie aux mondes et ne les fait exister que par une simple illumination émanant de Lui, béni soit-Il; elle est la Vie de toute vie de l'ensemble de l'enchaînement descendant des mondes. Mais Son être et Son essence, béni soit-Il, sont infiniment au-dessus de cette illumination, qui est la Vie de toute vie de tous les mondes,

וכלא ממש חשיבי קמ"י ית' ולכן נקרא הארה זו בחי' היותר אחרונה מכל האפשר בא"ס המאציל ב"ה דהנה גם בחינת זיו ואור המתפשט מן השמש

et ils sont véritablement considérés comme rien devant Lui, béni soit-Il. C'est pourquoi cette illumination est appelée «le niveau le plus inférieur qui soit possible» dans l'Infini (Ein Sof), l'Émanateur, béni soit-Il. Car même pour le rayonnement et la lumière qui se répandent à partir du soleil,

הנה זה פשוט שאור וזיו הזה ישנו ג"כ בגוף כדור השמש עצמו כו' ונחשב הזיו הזה לאין ואפס ממש לגבי גוף כדור השמש שהוא מקור האור והזיו הזה כו' וכמ"ש באריכות בסש"ב)

il est évident que cette lumière et ce rayonnement existent également dans le corps même du globe solaire, etc., et que ce rayonnement est considéré comme véritablement nul et inexistant comparé au corps du globe solaire, qui est la source de cette lumière et de ce rayonnement, etc., comme il est expliqué longuement dans Sefer Shel Beinonim)

(שער היחוד והאמונה פ"ג) שבהיותו כלול בשמש אין נופל עליו שם יש כלל רק שם אין ואפס

(Sha'ar HaYichud VahaEmunah, chapitre 3): tant qu'il est inclus dans le soleil, le terme «existence» ne s'applique aucunement à lui; seul s'applique le terme «nul et inexistant»,

כי באמת הוא שם לאין ואפס ממש כו' ע"ש והנה זיו השמש מאיר מהשמש שלא ברצון ובחירה מהשמש.

car, en vérité, il y est véritablement nul et inexistant, etc. Voyez là-bas. Or, le rayonnement du soleil brille à partir du soleil sans que celui-ci le veuille ni le choisisse.

וכ"ש וק"ו באלף אלפי הבדלות לאין קץ למעלה שלהיות גילוי האור הוא כשעלה ברצונו וחפצו.

À plus forte raison, selon un raisonnement a fortiori, et avec des milliers et des milliers de distinctions infinies, [en est-il ainsi] En haut, où la lumière ne se révèle que parce que cela s'est élevé dans Sa volonté et Son désir.

וא"כ כח זה הכלול בעצמותו הוא אין ואפס ממש לגבי מהותו ועצמותו. כמו שם האדם ממש לגבי עצמותו.

Ainsi, cette puissance incluse dans Son essence est véritablement nulle et inexistante comparée à Son être et à Son essence, tout comme le nom d'une personne comparé à son essence.

וזהו ענין עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד וז"ש האריז"ל בחינה היותר אחרונה מכל האפשר כו'.

Tel est le sens de «Avant que le monde ne soit créé, Lui et Son Nom seuls existaient», et c'est ce que dit l'Arizal: «le tout dernier niveau possible, etc.»

4 והנה מדברי האריז"ל אלו הוא הכרח וראיה גמורה למ"ש בכמה דוכתי דפירוש אור א"ס היינו האור והגילוי אבל מהותו ועצמותו הוא עד"מ בחי' המאור שהוא מקור האור כו'.

Or, ces paroles de l'Arizal constituent une preuve contraignante et une démonstration concluante à l'appui de ce qui est écrit en plusieurs endroits: «la Lumière infinie (Or Ein Sof)» désigne la lumière et la révélation, tandis que Son être et Son essence sont, par analogie, le niveau du lumineux, qui est la source de la lumière, etc.

דאלי"כ מהו פי' בחינה תחתונה ושפלה מכל בחי' א"ס דקאמר האריז"ל. אלא ודאי דר"ל עד"מ האור והזיו כו'.

Car, autrement, que signifie l'expression « le niveau le plus bas et le plus humble de tous les niveaux de l'Infini (Ein Sof) », employée par l'Arizal ? Il veut certainement parler, par analogie, de la lumière et du rayonnement, etc.

5 וכ"כ הרמ"ז בהג"ה בתחלת האוצ"ח וז"ל דוקא הארה מן הא"ס אבל לא מעצמותו ב"ה. וזהו המשיך ר"ל מאורו בלבד האיר למטה עכ"ל.

Le Ramaz l'écrit également dans une glose au début d'Otzros Chaim. Voici ses paroles : « C'est précisément une illumination de l'Infini, mais non de Son essence, béni soit-Il. Et cela, "Il fit émaner", signifie qu'Il fit briller en bas uniquement à partir de Sa lumière. » Fin de citation.

גם הרמ"ע בהקדמת ספרו יונת אלם כתב דאין סוף הוא שייך לומר על שמו ית' ולא על מהותו ועצמותו כו'.

Rabbi Mena'hem Azaria de Fano, lui aussi, écrit dans l'introduction à son livre Yonas Elem que l'on peut dire « Infini » de Son Nom, béni soit-Il, mais non de Son être et de Son essence, etc.

אך אמנם עם היות שאמת נכון הדבר דעל האור לבד יתכן לומר מ"ש בע"ח בחי' היותר אחרונה כו' Cependant, bien qu'il soit vrai et exact que c'est uniquement de la lumière que l'on peut dire ce qui est écrit dans Etz Chaim, « le niveau le plus ultime, etc. »,

מ"מ באמת פי' בחי' היותר אחרונה שבא"ס דקאמר בע"ח אין הכוונה על כללות האור והזיו ממש. néanmoins, en vérité, le sens de « le niveau le plus ultime dans l'Infini », dont parle Etz Chaim, ne désigne pas l'ensemble de la lumière et de son rayonnement.

כ"א עוד זאת ר"ל שבחי' היותר אחרונה שבהאור והזיו מזה נמשך להיות עתיק לאצילות וכנודע שמתחלה הי' צמצום בהאור ואח"כ נמשך רק קו וחוט לבד מהאור א"ס כו'.

Il s'agit plutôt de ceci : du niveau le plus ultime au sein de la lumière et de son rayonnement est tirée [une lumière] qui devient Atik d'Atsilout. Comme on le sait, il y eut d'abord un tsimtsoum (contraction) dans la lumière, puis seul un kav (ligne) et un fil furent tirés de la Lumière infinie, etc.

6 והקו הוא נקרא בחי' אחרונה לגבי האור כו' ועמ"ש מענין זה בביאור ע"פ ראיתי והנה מנורת זהב.

Et le kav est appelé « le dernier niveau » par rapport à la lumière, etc. Voyez ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication sur « J'ai vu, et voici un chandelier d'or »,

ובביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות כו' ומהקו הוא שנמשך להיות בחי' עתיק דאצילות והנה בחי' עתיק נמשך ומתלבש בא"א שהוא שרש ומקור הנאצלים.

et dans l'explication sur « Qu'on apporte des vêtements royaux, etc. ». C'est du kav que [la lumière] se prolonge pour devenir le niveau d'Atik d'Atsilout ; et le niveau d'Atik se prolonge et s'habille en Arikh Anpin, qui est la racine et la source des émanés.

7 וזהו ענין שהכתר נקרא ממוצע בין המאציל לנאצלים כו' דהיינו שכדי להיות הארת אור א"ס נמשך ומתלבש בכלים דע"ס דאצ"י הוא על ידי שמתחלה נמשך ומתלבש בחי' תחתונה שבהאור והזיו בשרש הע"ס

Tel est le sens de l'expression selon laquelle Kéter est appelé l'intermédiaire entre l'Émanateur et les émanés, etc. Autrement dit, pour que l'illumination de la Lumière infinie (Or Ein Sof) soit attirée et revêtue dans les réceptacles des dix Séfirot du Monde d'Atsilout (Émanation), il faut d'abord que le niveau inférieur de la lumière et de son rayonnement soit attiré et revêtu dans la racine des dix Séfirot,

דהיינו בבחי' שבכתר הנקרא שרש הנאצלים שגבהה מעלתו לאין קץ מבחי' פרטי הע"ס וגם כוללן יחד. c'est-à-dire dans le niveau de Kéter appelé « la racine des émanés », dont la stature est infiniment supérieure à celle des dix Séfirot considérées individuellement, et qui les englobe également toutes ensemble.

ועי"ז אח"כ נמשך הארה מבחי' זו להתלבש בכל פרטי הכלים דע"ס לכל כלי כפי ערכו כו'. ועיין בסש"ב פנ"א.

Par ce biais, une illumination est ensuite attirée depuis ce niveau afin de se revêtir dans chacun des réceptacles particuliers des dix Séfirot, dans chaque réceptacle selon sa mesure, etc. Voir Sefer Shel Beinonim, chapitre 51.

שהמשל ונמשל הנזכר שם יובן כאן בדרך נפלאה יותר לאין קץ. (ועיין בע"ח שער שמיני פרק חמישי ולעילא מגולגלתא דיליה כו' עתיק דאצילות ומ"ש מזה בביאור ע"פ מוצאיהם למסעיהם):

L'analogie et son application mentionnées là seront ici comprises d'une manière infiniment plus merveilleuse. (Voir Etz Chaim, Sha'ar 8, chapitre 5, [à propos de] «et au-dessus de son crâne, etc.», [concernant] Atik d'Atsilout, ainsi que ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication de «leurs départs selon leurs étapes».)

8 ב והנה כתיב לך ה' הגדולה והגבורה היינו שהמדות דאצילוי בטלים בעצמות אור א"ס דלאו ביה מכל אינון מדות כלל וכמ"כ בחי' מלכות דאצי' היא בטילה ומיוחדת בא"ס ב"ה כמ"ש לך ה' הממלכה.

2. Or, il est écrit: «À Toi, D.ieu, appartiennent la grandeur et la puissance»: cela signifie que les attributs émotionnels (midot) d'Atsilout sont annulés dans l'essence de la Lumière infinie (Or Ein Sof), car «aucun de ces attributs n'est en Lui». De même, le niveau de Mal'hout d'Atsilout est annulé et uni à l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, comme il est écrit: «À Toi, D.ieu, appartient la royauté».

9 וכנודע דבאצי' איהו וגרמוהי חד אפילו בבחי' הכלים. משא"כ עולם הבריאה הוא בחי' יש מאין שהנברא הוא יש ודבר נפרד ואפילו הכלים דע"ס דבי"ע הם נבראים ולא איהו וגרמוהי חד בהון.

Comme on le sait, dans le Monde d'Atsilout (Émanation), « Lui et Ses réceptacles » (ihou vegarmo-hi) ne font qu'un, même au niveau des réceptacles. Il n'en va pas ainsi dans le Monde de Béria (Création), qui relève du « quelque chose à partir du néant » : l'être créé est un « quelque chose », une entité distincte, et même les réceptacles des dix Séfirot de Béria, de Yetsira et d'Assiya sont des êtres créés ; « Lui et Ses réceptacles » ne font pas un avec eux.

10 ולכן כדי להיות ההמשכה מע"ס דאצילות בע"ס דבי"ע הוא ג"כ ע"י בחי' ממוצע שבחינת מלכות דאצילות נעשית עתיק לבריאה. ופי' בע"ח שמ"א פ"ד שמתלבשת בכתר דבריאה דהיינו בא"א דבריאה.

Par conséquent, pour qu'il y ait un prolongement des dix Séfirot d'Atsilout vers les dix Séfirot de Béria, Yetsira et Assiya, celui-ci passe également par un niveau intermédiaire : le niveau de Mal'hout d'Atsilout devient Atik pour Béria. Etz Chaim, Sha'ar 41, chapitre 4, explique qu'elle s'enclot dans le Kéter de Béria, c'est-à-dire dans Arich Anpin de Béria.

ולכן זהו בחי' ממוצע בין אצילות לבריאה וכנ"ל בענין הכתר דאצי' כו' ונמצא יש בבחינת מלכות דאצילות ב' בחינות.

C'est donc le niveau intermédiaire entre Atsilout et Béria, comme [expliqué] plus haut à propos du Kéter d'Atsilout, etc. Il s'ensuit que le niveau de Mal'hout d'Atsilout comporte deux niveaux.

הא' הוא בהיותה באצילות קודם שיורדת להיות עתיק לבריאה אשר באצילות הוא בחי' היחוד באור א"ס לך ה' הממלכה.

Le premier est lorsqu'elle se trouve en Atsilout, avant de descendre pour devenir Atik pour Béria ; en Atsilout, elle est le niveau de l'union avec la Lumière infinie (Or Ein Sof) : « À Toi, D.ieu, appartient la royauté. »

הב' כשנמשכת מאצילות ומתלבשת בבריאה להיות עתיק לבריאה וזהו בחי' מלך מלך וימלוך שאז נעשית מקור להתהוות הזמן עבר הוה ועתיד משא"כ באצי' אין שייך בחי' זו שהוא היה הוה ויהיה ברגע א'.

Le second est lorsqu'elle se prolonge depuis Atsilout et s'enclot dans Béria, pour devenir Atik pour Béria. C'est le niveau de « [II] est Roi, [II] était Roi et [II] régnera », car alors elle devient la source de l'apparition du temps — passé, présent et futur. Il n'en va pas ainsi en Atsilout, où ce niveau ne s'applique pas, car [là] « Il était, Il est et Il sera » en un seul instant.

11 והנה כשיורדת המלי' בבריאה נקראת בלשון הגמרא והתרגום אונקלוס בשם שכינה ששוכן בהיכל

קדשי קדשים שהיה שורה שם בחי' אלקות כמבואר בסש"ב פנ"ג ושם [בהיכל ק"ק דבי"ע

Or, lorsque Mal'hout descend en Béria, elle est appelée, dans le langage de la Guemara et du Targoum Onkelos, du nom de Chekhina, [c'est-à-dire] celle qui réside dans la chambre du Saint des saints, où demeurerait le niveau de la divinité, comme l'explique le Sefer Shel Beinonim, chapitre 53. Là [dans la chambre du Saint des saints de Béria, Yetsira et Assiya,

וכן בהיכל ק"ק שבבהמ"ק] שייך לשון שכינה משא"כ בהיותה באצי' לא שייך לשון שכינה מאחר שמיוחדת שם באור א"ס בתכלית היחוד ואינה מתלבשת ושורה במקור הנבראים עדיין.

et de même dans la chambre du Saint des saints du Temple], le terme Chekhina s'applique. Il n'en va pas ainsi lorsqu'elle se trouve en Atsilout : le terme Chekhina ne s'applique pas, puisqu'elle y est unie à la Lumière infinie (Or Ein Sof) dans l'unité la plus absolue et qu'elle n'est pas encore revêtue dans la source des êtres créés ni n'y réside.

רק כשנעשית בחי' עתיק לבריאה ומתלבשת בא"א דבריאה. שהוא שרש ע"ס דבריאה. ובריאה הוא נבראים.

C'est seulement lorsqu'elle devient le niveau d'Atik de Béria et qu'elle est revêtue dans Arikh Anpin de Béria — qui est la racine des dix Séfirot de Béria, et Béria est le domaine des êtres créés —

ושורה שם התגלות אלקות שיך לשון שכינה שבחינת מלכותו ית' שבאצילות שבה מלובש הקו מאור א"ס ב"ה שוכנת בתוך בריאה

et qu'une révélation de la divinité y réside, que le terme Chekhina s'applique : car le niveau de Sa Mal'hout, béni soit-Il, en Atsilout, dans lequel est revêtu le kav de la Lumière infinie, béni soit-Il, réside en Béria.

(וכמ"ש בפרדס בעה"כ ערך שכינה שמשכנת בעולם התחתון כל האצילות העליון כו' ע"ש וע"ז נאמר ושכנתי בתוכם כו' לשכנו תדרשו כו'.

(Comme il est écrit dans le Pardes, dans Erchei HaKinuyim, à l'entrée « Chekhina », qu'elle fait résider tout l'Atsilout supérieur dans le monde inférieur, etc. ; voir là-bas. C'est à ce propos qu'il est dit : « afin que Je réside au milieu d'eux, etc. », [et] « vous rechercherez le lieu de Sa résidence, etc. »

ועפ"ז יתבאר מ"ש המגיד להבית יוסף בענין פ"י שכינתא הביאו השלי"ה בסוף ההקדמה בד"ה ולשלימות ענין זה אעתיק דעת דברי המגיד כו' עד ועליה רמז הרמב"ן במ"ש

Sur cette base, on peut expliquer ce que le Maguid dit au Beit Yossef au sujet du sens de « Chekhinta », propos que le Chlah rapporte à la fin de [son] introduction, dans le passage commençant par : « Pour achever l'exposé de cette question, je rapporterai l'avis des paroles du Maguid, etc. », jusqu'à : « Et le Ramban y fit allusion par ce qu'il écrivit,

כי היא עמהם באחדות ולא באצילות ורבים נבוכו בפ"י דבריו אמנם לפ"י המגיד מבואר היטב כי שכינתא מטרוניתא היא עם י"ס עילאין באחדות א' כו' ואינה עמהם באצילות כו' עכ"ל השלי"ה.

« car elle est avec eux dans l'unité, mais non dans l'émanation » ; nombreux sont ceux qui furent perplexes quant à l'explication de ses paroles. Cependant, selon l'explication du Maguid, cela s'éclaire parfaitement : la Chekhinta, la Matronita, est avec les dix Séfirot supérieures dans une unité unique, etc., mais elle n'est pas avec elles dans l'émanation, etc. » Fin des paroles du Chlah.

אשר לכאורה הוא נגד המבואר בכהאריז"ל דשכינתא היא מלי דאצילות. ולפמ"ש א"ש דכוונתו הוא ג"כ כמשי"ל בשם האריז"ל שהמלכות דאצ"י יש בה ב' בחי' הא' מה שהיא מיוחדת בע"ס דאצ"י והב' מה שנעשית עתיק לבריא.

Cela semble, à première vue, contredire ce qui est expliqué dans les écrits de l'Ari zal, selon lesquels la Chekhinta est Mal'hout d'Atsilout. Mais, d'après ce qui a été écrit [ici], la difficulté se résout : son intention est également conforme à ce qui a été exposé plus haut au nom de l'Ari zal, à savoir que Mal'hout d'Atsilout comporte deux niveaux : le premier, en tant qu'elle est unie aux dix Séfirot d'Atsilout ; le second, en tant qu'elle devient Atik de Béria.

ושכינתא נקרא הבחי' השנית שבמלי דוקא. מיהו ע"פ שיר השירים נתבאר לעיל בחינת שכינתא עילאה והיינו בחי' בינה ופ"י הטעם בפרדס שם מפני שמשכנת ג' ראשונות על שבע ספירות הבנין.

Et Chekhinta désigne précisément le deuxième niveau de Mal'hout. Cependant, [dans le discours] sur « Le Cantique des cantiques », le niveau de la Chekhina supérieure, à savoir le niveau de Bina, a été expliqué plus haut. Le Pardes en donne là la raison : elle fait résider les trois premières [Séfirot] sur les sept Séfirot de la structure.

וכמ"כ י"ל דהבחי' מלי כמו שהיא באצ"י נק' כן עיין בזהר הרקיע ר"פ בראשית ובספר אשל אברהם שם גבי כשושנה כו' כן רעיתי כו'.

De même, on peut dire que le niveau de Mal'hout tel qu'il se trouve en Atsilout est également appelé ainsi. Voir le Zohar HaRakia, au début de la paracha Berechit, et le livre Eshel Avraham, à cet endroit, au sujet de « Comme une rose, etc., ainsi est ma bien-aimée, etc. »

והנה בליקוטי הש"ס להאריז"ל בד"ה דע משארז"ל לכי ומעטי את עצמך משמע ג"כ כמ"ש המגיד להרב"י ע"ש במ"ש ולבחינה זו נאמר לכי ומעטי את עצמך כו' כי המלכות דאצילות אינו יורדת למטה כו' ע"ש.

Or, dans Likkutei HaShas de l'Arizal, au passage qui commence par « Sache que, d'après ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : "Va et diminue-toi" », on trouve également une indication allant dans le sens de ce que le Maguid a dit au Beit Yossef. Voir là-bas, où il est écrit : « Et c'est de ce niveau qu'il a été dit : "Va et diminue-toi, etc.", car Mal'hout d'Atsilout ne descend pas en bas, etc. » Voir là-bas.

ובע"ה שער מ"ז רפ"ה כ' והנה סוד ע"י דבריאה הוא סוד נקודת מלכות דאצי" שאמר לה הקב"ה לך ומעטי והוי ראש לשועלים כי זו היא ראש לכל הבריאה והוא סוד ע"י דבריאה עכ"ל וע"ש ג"כ שמ"א ספ"ב.

Et dans Etz Chaim, Cha'ar 47, au début du chapitre 5, il est écrit: «Or, le secret d'Atik Yomin de Béria est le secret du point de Mal'hout d'Atsilout, à laquelle le Saint béni soit-Il a dit: "Va et diminue-toi, et sois une tête pour les renards", car elle est la tête de toute Béria, et c'est le secret d'Atik Yomin de Béria.» Fin de citation. Voir également là-bas, Cha'ar 41, à la fin du chapitre 2,

ובשער מ"ז פ"א. והנה כל דבר שבקדושה עושה רושם במקומו אע"פ שנסתלק משם ותמיד נשארה נקודה זו בראש הבריאה כו' ע"ש)

et Cha'ar 47, chapitre 1. Or, toute chose sainte laisse une empreinte à l'endroit où elle se trouvait, même après l'avoir quitté, et ce point demeura toujours à la tête de Béria, etc. Voir là-bas.)

(ועיין בפרדס שער המציאות פ"א ועיין בפ"י הרמ"ז בזהר ר"פ יתרו דס"ז ע"ב גבי אית מלך לתתא כו':)

(Voir également le Pardes, Cha'ar HaMetziout, chapitre 1; et voir le commentaire du Ramaz sur le Zohar, au début de la paracha Yitro, folio 67b, au sujet de «Il est un roi ici-bas, etc.».)

12 והנה כמ"כ בנשמות יש ב' בחי' כי הנה הנשמות שרשן הוא מבחי' פנימית הכלים דאצי". והגם שהנשמה היא בעל גבול.

De même, les âmes ont deux niveaux. En effet, la racine des âmes relève de la dimension intérieure des réceptacles d'Atsilout. Et bien que l'âme soit un être limité,

אך כי הנה ענין אורות וכלים דאצי' האורות הם א"ס אבל הכלים הם בבחי' גבול ותכלית (וכמבואר באגה"ק בד"ה איהו וחיהו)

[c'est] parce que, s'agissant des lumières et des réceptacles d'Atsilout, les lumières sont infinies, tandis que les réceptacles sont dans un état de limite et de finitude (comme cela est expliqué dans Iggeres HaKodesh, dans l'épître qui commence par «Lui et Ses forces vitales»).

ועז"א שיעור קומה של יוצר בראשית רל"ו אלפים רבבות פרסאות כו' ולכן בענין גילוי ההארה מע"ס יש כמה בחינות שונות פעמים האור גובר על הכלי.

C'est à ce propos qu'il est dit : « La mesure de la stature du Créateur du commencement est de deux cent trente-six mille myriades de parsangs, etc. » Ainsi, quant à la révélation de l'illumination provenant des Dix Séfirot, il existe plusieurs modalités différentes : parfois, la lumière prédomine sur le réceptacle,

ואז הגילוי בבחי' ע"ס ופעמים הכלי גובר כו' והנשמות נמשכו מפנימית הכלים לכן הם בבחי' גבול.

et alors la révélation se fait au niveau des Dix Séfirot ; parfois, c'est le réceptacle qui prédomine, etc. Les âmes ont été attirées de la dimension intérieure des réceptacles ; elles sont donc dans un état de limitation,

שהכלים מגבילים האור. ולכן שייך להקרא בשם נשמה וגם שהנשמה קטנה הרבה מהכלים עצמן וכטפה מים כו'.

car les réceptacles limitent la lumière. C'est pourquoi le nom de « néchama » (âme) peut leur être attribué ; en outre, l'âme est bien plus petite que les réceptacles eux-mêmes, comme une goutte d'eau, etc.

13 והנה בעוד הנשמות למעלה נקי אחים ורעים לז"א ואח"כ נמשכים ע"י יחוד זו"נ להיות בבחי' עיבור במלי דאצילות

Or, tant que les âmes sont en haut, elles sont appelées « frères et amis » du Zeir Anpin. Ensuite, elles sont attirées, par l'union de Zeir Anpin et de Noukva, afin de se trouver dans un état de gestation (ibbour) dans Mal'hout d'Atsilout.

וזהו מאמר אליהו חי ה' אשר עמדתי לפניו ואז נקרא בנות ירושלים לפי שכשהנשמה עומדת שם היא בתכלית היחוד וביטול באור א"ס שקודם הפרסא מעין ביטול הכלים דע"ס עצמן דאיהו וגרמוהי חד.

Telle est la parole d'Eliyahou : « D.ieu est vivant, devant qui je me tiens. » Alors, elles sont appelées « filles de Jérusalem », car lorsque l'âme se tient là, elle se trouve dans l'unité et l'annulation de soi (bitoul) les plus complètes dans la Lumière infinie (Or Ein Sof) qui précède la partition (parsa), à l'image de l'annulation des réceptacles des dix Séfirot eux-mêmes, car « Lui et Ses réceptacles sont un ».

(ועמ"ש בפי יתרו בביאור דזכור את יום השבת כו' וע"פ ושמתי כדכד) וזהו יפי בנות ירושלים שיכולים לקבל בחי' יראה שבמלכות בשלימות וזהו בחי' נשמה שנתת בי טהורה היא

(Voyez ce qui est écrit dans la paracha Yitro, dans l'explication de « Souviens-toi du jour du Chabbat, etc. », ainsi que sur « Je ferai [tes fenêtres] de kadkod ».) Telle est l'explication de « filles de Jérusalem » : elles peuvent recevoir pleinement le niveau de crainte (yira) qui se trouve en Mal'hout. C'est là le niveau de « L'âme que Tu as placée en moi est pure »,

דהיינו בעודה באצי' כנ"ל ואח"כ אתה בראתה היינו כשירדת הנשמה לבריאה וידוע שבין אצי' לבריאה יש פרסא הנקרא בלשון הגמרא פרגוד כדי שיוכל להיות בחי' נברא.

c'est-à-dire tant qu'elle est en Atsilout, comme indiqué plus haut. Ensuite, « Tu l'as créée », c'est-à-dire lorsque l'âme descend en Béria. Or, on sait qu'entre Atsilout et Béria se trouve une partition, appelée dans le langage de la Guemara un « rideau » (pargod), afin que puisse exister le niveau d'un être créé.

נמצא כמו שבבחי' מלי' יש ב' בחי'. הא' היותה באצילות. הב' מה ששוכנת בהיכל קדשי קדשים דבי"ע ונעשי' עתיק דבריאה כנ"ל כמ"כ בהנשמות שנמשכין מפנימי' הכלים דמלי' יש גי"כ ב' בחי' עד"ז.

Il ressort que, de même qu'il existe deux niveaux dans Mal'hout — le premier, lorsqu'elle se trouve en Atsilout ; le second, lorsqu'elle réside dans le Sanctuaire du Saint des Saints de Béria, Yetsira et Assiya et devient l'Atik de Béria, comme indiqué plus haut —, de même, dans les âmes, qui sont attirées de la dimension intérieure des réceptacles de Mal'hout, il existe également deux niveaux de cette sorte.

וזהו ענין טהורה היא אתה בראתה כו' והנה בירידת הנשמה בבי"ע (וכן בבחי' מלי') אז נקראת כלה לשון כלתה נפשי.

Telle est donc la signification de « Elle est pure ; Tu l'as créée, etc. » Or, lorsque l'âme descend dans Béria, Yetsira et Assiya (et de même pour le niveau de Mal'hout), elle est alors appelée kalla (épousée), terme apparenté à « mon âme languit (kalsah) ».

וכמ"ש באדר"ז (דף רי"ז ע"ב) כדין אקרי כלה כו' והיינו דלפי שירדה בבריאה שהוא בעל גבול

Comme il est écrit dans l'Idra Zouta (folio 290b) : « Alors, elle est appelée kalla, etc. » Cela signifie que, puisqu'elle est descendue en Béria, un monde limité,

(משא"כ באצי' הרי האורות הם בחי' א"ס) ע"כ כלתה נפשה מתי אבוא ואראה התגלות אור א"ס.

(contrairement à Atsilout, où les lumières sont du niveau de l'Infini), son âme languit donc : « Quand viendrai-je et verrai-je » la révélation de la Lumière infinie ?

כי בבריאה ההתגלות הוא בבחי' גבול וצמצום וע"י הפרסא. שלכן המלאכים אומרים ג' פעמים קדוש. שבכל ד' שעות אומר קדוש מחדש.

Car, dans Béria, la révélation se fait selon un mode de limitation et de contraction, et par l'intermédiaire de la cloison. C'est pourquoi les anges disent trois fois «Saint» : toutes les quatre heures, [l'ange] dit de nouveau «Saint»,

כי ההשגה וההשפעה הנמשך לו הוא בגבול ונמשך לו ההתפעלות מזה ד' שעות עד שאח"כ אומר עוד קדוש כו'.

car la compréhension et l'influx qui lui sont transmis sont limités, et l'émotion qu'ils suscitent en lui dure quatre heures, jusqu'à ce qu'ensuite il dise encore «Saint», etc.

שאלו היה נמשך לו התגלות ההשגה מבחי' מלכות יותר היה מתבטל ממציאותו וכמאמר הושיט הקב"ה אצבעו הקטנה ביניהן ושרפן.

Car, si une révélation plus grande de compréhension lui était transmise depuis le niveau de Mal'-hout, il serait annulé de l'existence, comme le rapporte l'enseignement : «Le Saint béni soit-Il étendit parmi eux Son petit doigt et les brûla.»

14 ולכן הנשמה שהיא שם בבחי' בע"ג אז הכלות הנפש לבוא מבחי' בע"ג להתגלות בלתי בע"ג הוא התשוקה בהתגלות וכלות הנפש יתירה מתי אבוא ואראה כי עדיין לא בא וזהו זכרו את ה' מרחוק.

C'est pourquoi, pour l'âme qui se trouve là dans un état limité, le désir ardent de quitter cet état limité pour accéder à une révélation sans limites se manifeste comme une aspiration, et comme un ardent désir de l'âme : «Quand viendrai-je et verrai-je?», car elle n'est pas encore arrivée. C'est là le sens de : «Souvenez-vous de D.ieu de loin.»

15 וע"כ נקרא כלה. אבל הנשמות העומדים בבחי' אצי' נקראו אחותי שאין האהבה ברשפי אש ע"ד בחי' כלה כ"א אהבה בהסתר ובבחי' ביטול ושם נאמר בתולות אחריה רעותיה כו'

C'est pourquoi elle est appelée «kalla». Mais les âmes qui se tiennent au niveau d'Atsilout sont appelées «ma sœur», car leur amour n'est pas fait de flammes ardentes, à la manière du niveau de la kalla, mais est un amour caché, dans un état d'annulation de soi. Et là, il est dit : «Les jeunes filles, ses compagnes, la suivent...»

בהיכלי מלך שעומדים שם בהיכלות דאצילות ומקבלים בחי' יראה שבשם בשלימות ולכן נק' בנות ירושלים ואע"פ

«dans les palais du Roi», car elles se tiennent là, dans les palais d'Atsilout, et reçoivent pleinement le niveau de crainte qui s'y trouve. C'est pourquoi elles sont appelées «filles de Jérusalem». Et bien que

שהם שם ג"כ בבחי' בעל גבול כמש"ל שהנשמות נמשכים מפנימי' הכלים מ"מ שם איהו וחיהו וגרמוהי חד והאור הוא בבחי' א"ס.

elles aussi s'y trouvent dans un état limité, comme cela a été expliqué plus haut — les âmes étant attirées de la dimension intérieure des réceptacles —, néanmoins, là-bas, «Lui, Ses forces vitales et Ses réceptacles sont un», et la lumière est au niveau de l'Infini.

16 ולכן עכ"פ הם בטלים בתכלית הביטול לאור א"ס קודם הפרגוד. משא"כ בבריאה ולכן נק' כלה

Par conséquent, en tout état de cause, ils sont annulés dans la plus totale annulation devant la Lumière infinie (Or Ein Sof), avant le rideau. Il n'en va pas ainsi dans le monde de Béria ; c'est pourquoi [là] elle est appelée kallah.

ונמצא א"כ ירידה וריחוק זה גורם עלייה יתירה שעיי"ז נעשים בבחי' כלה ואז דווקא הקב"ה נקרא אצלם בשם חתן וכמ"ש ביום חתונתו זו מ"ת.

Il en résulte donc que cette descente et cet éloignement entraînent une élévation supplémentaire : par eux, elles parviennent au niveau de kallah, et alors seulement le Saint béni soit-Il est appelé, par rapport à elles, du nom de chasan (fiancé), comme il est écrit : «au jour de ses noces» — c'est le Don de la Torah.

כי נובלות חכמה שלמעלה תורה וכמשל הטפה גשמיות שיורדת ונמשכ' מהמוח ממש וע"י ירידת' בהשתלשלו' דרך חוט השדרה נתגשמה ונעשה טפה גשמיות ומ"מ יש בה

Car «la Torah est le fruit tombé de la sagesse supérieure», à l'image de la goutte physique qui descend et provient du cerveau même ; par sa descente en étapes, le long de la moelle épinière, elle s'est matérialisée et est devenue une goutte physique ; et pourtant, il y a en elle

מכח המוחין ועצמיותם ממש להוליד בדומה לו כמ"כ התורה נמשכה מבחי' חכים ולא בחכמה ידיעא ונשתלשלה למטה עד שיוכל להיות מלובשת בגשמיות וע"כ נקרא נובלות

la puissance de l'intellect (mo'hin) et son essence même, qui permettent d'engendrer [un être] semblable à lui. De même, la Torah a été tirée du niveau de « sage, mais non par une sagesse connaissable », et elle est descendue par étapes jusqu'en bas, au point de pouvoir être revêtue de matérialité ; c'est pourquoi elle est appelée « fruit tombé ».

(ועמ"ש בד"ה ושבתה הארץ בענין זריעת הגרעין כו' ומ"ש במ"א ע"פ המאמר בזוהר בפ' בראשית דכ"ז אעשה לו עזר דא משנה) וכמו הטפה שנתגשמה כו' ונקלטת בבחינת כלה היינו בנשמות ישראל שלומדים התורה בעוה"ז

(Voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par « La terre se reposera », au sujet du semis du grain, etc., ainsi que ce qui est écrit ailleurs à propos de la déclaration du Zohar, Parshas Bereishis, folio 27 : « Je lui ferai une aide » — c'est la Michna.) De même que la goutte s'est matérialisée, etc., et est reçue par le niveau de kallah — c'est-à-dire par les âmes d'Israël qui étudient la Torah dans ce monde.

לכן הנשמות קודם שנבראים בעודם בבחינת עיבור במלי' דאצילות מלמדים אותה כל התורה ואח"כ בא מלאך וסטרו כו'

C'est pourquoi, avant que les âmes ne soient créées, alors qu'elles sont encore en gestation dans Mal'hout d'Atsilout, on leur enseigne toute la Torah ; ensuite, un ange vient et le frappe, etc.,

כדי שע"י יגיעתו יחזור ללימודו שהוא קליטת הטפה עד"מ שהוא התורה כמו שהיא למטה ולכן ביום חתונתו זו מ"ת

afin que, par son effort, il retrouve son étude, laquelle correspond, par analogie, à la réception de la goutte — c'est-à-dire à la Torah telle qu'elle se trouve en bas. C'est pourquoi : « au jour de ses nocces » — c'est le Don de la Torah,

כי בחינת התגלות התורה וירידתה למטה הוא בחינת חתן חות דרגא לבוא בהתגלות התורה מחכמה עילאה עד שנקלטת בבחינת כלה.

car le niveau de la révélation de la Torah et de sa descente ici-bas est celui du chasan, [selon l'expression] chos darga, « descendre d'un degré » : la Torah vient se révéler depuis la sagesse supérieure jusqu'à ce qu'elle soit reçue par le niveau de kallah.

17 ולכן בשיר השירים נזכר הכל בלשון חתן וכלה וגם בלשון דודי. שכמו שהוא בכל נשמה בפרט שבירידתה בבי"ע דוקא נקרא כלה כך הוא בבחינת מלי שבירידתה להיות עתיק לבריאה אז דוקא נקרא בשם כלה.

C'est pourquoi, dans le Cantique des Cantiques, tout est évoqué dans les termes de 'hatan et de kalla, ainsi que dans ceux de « mon bien-aimé ». Car, de même que chaque âme individuelle n'est appelée kalla que précisément lorsqu'elle descend dans Béria, Yetsira et Assiya, il en va ainsi du niveau de Mal'hout: c'est précisément lorsqu'il descend pour devenir Atik pour Béria qu'il est alors appelé du nom de kalla.

18 ופי' כלה כל ה' היינו כל ר"ל בחי' כלליות מכל המדות כי ע"ס דמלי נמשכים מעשר מלכיות דע"ס דאצילות ממלי שבכתר נעשה כתר שבמלי כו' והה' הוא בחינת התגלות ועמ"ש ע"פ עיני כל אליך ישכרו כו'.

Et le sens de kallah est kol hei : kol (« tout ») désigne le niveau où sont inclus tous les attributs émotionnels (midot), car les dix Séfirot de Mal'hout proviennent des dix Mal'hout des dix Séfirot d'Atsilout — de la Mal'hout de Kéter procède le Kéter de Mal'hout, etc. — et le hei est le niveau de la révélation. Voyez aussi ce qui est écrit sur le verset : « Les yeux de tous se tournent vers Toi, etc. »

19 וזהו פי' שחורה אני ונאווה שמקור נש"י שבבריאה שהיא בחי' המלי כשנקרא שכינה כנ"ל אומרת לבנות ירושלים היינו הנשמות שבאצילות שחורה אני מחמת הירידה בבחינת בעל גבול.

Tel est le sens de « Je suis noire, mais belle » : la source des âmes d'Israël qui se trouve en Béria — le niveau de Mal'hout lorsqu'elle est appelée Chekhina, comme indiqué plus haut — dit aux « filles de Jérusalem », c'est-à-dire aux âmes qui se trouvent en Atsilout: « Je suis noire », en raison de la descente dans un état de limitation.

אעפ"כ ונאווה שע"ז יש התגלות יותר מכמו שהיתה בבחינת בנות ירושלים שהיתה הנשמה אז בהיכלות דאצילות

Pourtant, « [je suis] belle », car cette descente entraîne une révélation plus grande que celle qui existait dans l'état des « filles de Jérusalem », lorsque l'âme se trouvait alors dans les palais d'Atsilout.

וזהו הלוך ילך ובכה נושא משך הזרע בא יבוא ברנה נושא אלומותיו וכמ"ש הפי' בזה בד"ה שובה
ישראל ל ע"ש

Tel est le sens de : «Il s'en va en pleurant, portant le sac de semence ; il reviendra certainement dans l'allégresse, portant ses gerbes», comme l'explique le discours qui commence par «Reviens, Israël» ; voyez là-bas.

(והטעם כנ"ל שאז דייקא נעשית בבחינת כלה והקב"ה נקרא אצלה בחינת חתן דהיינו המשכת התורה
מעצמות ח"ע יותר גבוה בשרשה מההשגות שהיה להן בהיכלות דאצילות וכמ"ש בפ' לך לך בד"ה ענין
לך לך בענין נובלות חכמה שלמעלה תורה כו' ע"ש).

(La raison en est, comme indiqué plus haut : c'est précisément alors qu'elle devient au niveau de la fiancée, et que le Saint béni soit-Il est appelé, par rapport à elle, le niveau du fiancé — c'est-à-dire le déversement de la Torah depuis l'essence même de la 'Hokhma supérieure, qui est plus élevée dans sa racine que les compréhensions qu'elles avaient dans les palais d'Atsilout — comme il est écrit dans la paracha Lekh Lekha, dans le discours qui commence par «Le sens de "Va pour toi"», à propos de «la Torah est le fruit tombé de la sagesse supérieure, etc.» Voyez là-bas.

ובזה יובן מ"ש המגיד להב"י הובא בשל"ה שם שכל מה שנאמר בענין יחוד תפארת ומלכות הכל הוא
בבחינת הארתם בנרתק שלהם דהיינו בבחינת מלי' הנקרא שכינתא. והיינו כמ"ש כאן שאזי דייקא
נקרא כלה כו' וכדלעיל.

Cela permettra de comprendre ce que le Maguid dit au Beit Yossef, cité dans le Chné Lou'hot Haberit à cet endroit : tout ce qui est dit au sujet de l'union de Tiferet et de Mal'hout concerne leur rayonnement dans leur enveloppe, c'est-à-dire le niveau de Mal'hout appelé Chekhinta. Cela correspond à ce qui est écrit ici : c'est précisément alors qu'elle est appelée «fiancée», etc., comme indiqué plus haut.

והטעם לזה דלכאורה אינו מובן הרי המלי' כמו שהיא באצילות היא בחי' עליונה יותר הרבה כנ"ל ולמה
א"כ ענין היחוד דזו"נ שנקרא יחוד קב"ה ושכינתיה שהוא המשכת סוכ"ע בממכ"ע שהוא בחינה
והמשכה היותר עליונה

La raison en est la suivante : à première vue, cela ne se comprend pas. Mal'hout telle qu'elle est en Atsilout constitue un niveau bien plus élevé, comme indiqué plus haut. Pourquoi, dès lors, l'union de Zeir Anpin et de Noukva, appelée l'union du Saint béni soit-Il et de Sa Chekhina — qui consiste à déverser la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) dans la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), le niveau et le déversement les plus élevés —

יהיה כל זה נמשך דייקא בבחינת כלה שהוא המל' שירדה לבריא כו' אלא שהיא עולה באצילות ומתייחדת שם עם ז"א פכ"פ עיין בע"ה שמ"ז פ"א ובפע"ה בכוונות ק"ש ושמ"ע. ועיין בזהר בראשית (דמ"ט סע"א).

serait-elle tout entière déversée précisément au niveau de la fiancée, à savoir Mal'hout descendue en Béria, etc., bien qu'elle monte en Atsilout et s'y unisse à Zeir Anpin face à face? Voyez Etz Chaim, Chaar 47, chapitre 1, et Pri Etz Chaim, au sujet des intentions du Chéma et de la Chemoné Essré. Voyez également le Zohar, Berechit) (folio 49, fin du côté a).

אמנם הענין יובן בהקדים מ"ש במ"א אשר צריך להבין בענין היחודים העליונים למה כינו אותן בזהר וע"כ בלשון זיווג גשמי ונקרא זיווג ז"א ונוקבא וכיוצא.

Cependant, la question se comprendra en introduisant d'abord ce qui est écrit ailleurs: il faut comprendre, à propos des unions supérieures, pourquoi le Zohar et Etz Chaim les désignent par les termes d'une union physique et les appellent l'union de Zeir Anpin et de Noukva, et ainsi de suite.

והרי עיקר ענין פי' הזיווג והיחוד אינו אלא שפע וגילוי האור מן המשפיע למקבל.

Après tout, le sens essentiel de l'union et de l'unification n'est rien d'autre que le flux et la révélation de la lumière du donneur vers le récepteur.

א"כ לכאורה יותר היה נראה להמשיך ענין השפעה זו עד"מ משפע הרב לתלמיד או מהשפעת העשיר לעני צדקה כו' ולמה הוצרכו להלבישו במשל גשמי מאד.

Si tel est le cas, à première vue, il semblerait plus approprié de comparer, par analogie, cette transmission à l'influence d'un maître sur son élève, ou au don de la charité par un riche à un pauvre, etc. Pourquoi donc a-t-on dû la revêtir d'une image si matérielle ?

אך הענין הוא שיש הפרש גדול בין שפע הרב לתלמיד ובין יחוד דכר ונוקבא כי בשפע הרב לתלמיד אין כאן רק השפעה מהרב לבד והתלמיד הוא טפל לגמרי שאינו

Mais voici ce qu'il en est : il existe une grande différence entre l'influence d'un maître sur son élève et l'union du masculin et du féminin. Dans l'influence d'un maître sur son élève, il n'y a que la transmission du maître seul, et l'élève est entièrement secondaire, étant

אלא בחינת מקבל לבד משא"כ ביחוד דכר ונוקבא הרי האשה ג"כ מזרעת אודם שממנו בשר כו' וכמ"ש
אשה כי תזריע וארז"ל אשה מזרעת תחלה יולדת זכר כו'

uniquement au niveau du récepteur. Il n'en va pas ainsi dans l'union du masculin et du féminin : la femme aussi émet une semence, le rouge, dont provient la chair, etc., comme il est écrit : « Lorsqu'une femme émet une semence », et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Si la femme émet sa semence en premier, elle donne naissance à un mâle, etc. »

ואדרבה עיקר הוויית הולד הוא מזרע הנקבה רק שמ"מ נקרא הנקבה בחינת מקבל כי זרע הנקבה אין בה
כח להקפיא ולהתרקם ממנו הולד רק ע"י זרע הזכר

Au contraire, la formation essentielle de l'enfant provient de la semence féminine ; pourtant, la femme est néanmoins appelée le récepteur, car la semence féminine n'a pas le pouvoir de coaguler et de se constituer en enfant, si ce n'est par l'intermédiaire de la semence masculine,

וכמו החלב שנקפא להיות גבינה ע"י שנותנים בו קיבה וכה"ג וז"ש כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני כו'
comme le lait qui se coagule en fromage lorsqu'on y met de la présure, et ainsi de suite. C'est ce qui est écrit : « Tu m'as versé comme du lait et tu m'as fait coaguler comme du fromage, etc. »

והנה למעלה ביחוד העליון הוא ג"כ בחינת מ"ן ומ"ד עם היות שבחינת המ"ד הוא המשכת חכמה
עילאה שבתוכה מלוכש אור א"ס ב"ה.

Or, en haut, dans l'union supérieure, il existe également les niveaux des « eaux féminines » (mayin noukvin) et des « eaux masculines » (mayin doukhrin). Bien que le niveau des eaux masculines soit la révélation de la 'Hokhma supérieure, dans laquelle est revêtue la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il,

אך זהו על ידי העלאת מ"ן שהוא בירורי רפ"ח ניצוצים על ידי שהאדם מתפלל באהוי"ר בכח האכילה
ושתייה שהוא בירורי ק"נ

cela se produit cependant par l'élévation des eaux féminines, qui consiste dans le raffinement des 288 étincelles, lorsqu'une personne prie avec amour et crainte, grâce à la force qu'elle tire de sa nourriture et de sa boisson, qui constituent le raffinement de kelipat nogah,

וכן צמר דציצית וקלף דתפילין כו' וזהו ענין מ"ן דנוקבא שהמלכות דאצילות מתלבשת בכי"ע לברר הרפ"ח ניצוצים כו'.

Et de même la laine des tsitsit et le parchemin des téfilines, etc. Tel est le sens des eaux féminines de Noukva : Mal'hout d'Atsilout s'habille en Béria, Yetsira et Assiya afin d'affiner les 288 étincelles, etc.

20 והנה שרש המ"ן גבוה מאד לפי שהיא מעולם התהו מלפני מלוך מלך כו'. אלא שמ"מ המ"ד הוא המברר המ"ן כו'

Or, la racine des eaux féminines est très élevée, car elle provient du Monde de Tohou, « avant qu'aucun roi ne régnât, etc. » Pourtant, les eaux masculines sont celles qui raffinent les eaux féminines, etc. ;

אבל אחר הבירור עולה בס"ג שלמעלה ממ"ד דמ"ה וכנודע מענין אשת חיל עטרת בעלה. ולכן הוכרחו להמשיל יחוד העליון לזיווג דכר ונוקבא דייקא אע"פ שהוא משל גשמי מאד.

mais, après leur raffinement, elle monte en Sag, [le Nom] Sag, qui est au-dessus des eaux masculines de [le Nom] Mah, comme on le sait à propos de « Une femme vaillante est la couronne de son mari ». C'est pourquoi ils ont dû comparer l'union supérieure précisément à l'union d'un homme et d'une femme, bien qu'il s'agisse d'une image très matérielle.

(ועמ"ש סדי"ה קול דודי בענין מקפץ על הגבעות כו' ובביאור ע"פ אז ישיר ישראל כו' עלי באר כו') ועפ"י יובן הטעם דהיחוד עליון הוא דייקא בבחינת שכינתא שהיא המל' שיורדת בבריא כו'

(Voir ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « La voix de mon bien-aimé », à propos de « bondissant sur les montagnes, etc. », et dans l'explication sur « Alors Israël chanta, etc., "Jaillis, ô puits, etc." ».) Sur cette base, on comprendra pourquoi l'union supérieure se réalise précisément au niveau de la Chekhina, qui est Mal'hout et descend en Béria, etc. :

כי עיקר בירור הרפ"ח ניצוצים הוא בכי"ע משא"כ באצילות לא יגורך רע כתיב ובירידתה לבריא היא מבררת המ"ן ועי"ז דוקא נעשה היחוד העליון

car le raffinement principal des 288 étincelles s'opère dans Béria, Yetsira et Assiya, tandis qu'à Atsilout, il est écrit : « Le mal ne résidera pas auprès de Toi. » En descendant en Béria, elle raffine les eaux féminines, et c'est précisément par ce moyen que l'union supérieure a lieu ;

והיינו שהיא עולה באצילות פכ"פ עם ז"א כו' ומ"מ הענין הוא ע"ד מ"ש הרמ"ז פ' כי תשא (בדף קפ"ט ע"ב) ודע

c'est-à-dire qu'elle monte en Atsilout, face à face avec Zeir Anpin, etc. Néanmoins, l'idée est conforme à ce qu'écrit le Ramaz dans la paracha Ki Tissa (folio 189b) : « Sache

כי שושנה העליונה היא מלכות דאצילות הנקרא רעיתי וארז"ל מפרנסתי מפני שכל הבירורים המתעלים מלמטה ע"י מלכות התחתונה עולים עד מלי דאצילות

que la rose supérieure est Mal'hout d'Atsilout, appelée « Ma bien-aimée » (rayasi), et que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « [lire] celle qui Me nourrit (mefarnesi) », car tous les raffinements qui s'élèvent d'en bas par l'intermédiaire de la Mal'hout inférieure montent jusqu'à Mal'hout d'Atsilout,

והיא מעלה מ"ן לבעלה וע"כ יורד השפע לעולמות עכ"ל ועיין מ"ש סד"ה מזמור שיר חנוכת הבית בענין אבן מאסו הבונים כו' ועמ"ש הרמ"ז פ' כי תצא (דרע"ו) ד"ה ואיהו גדיל לה ומזה נלמוד כו' ע"ש.

et elle élève des eaux féminines vers son époux ; par ce moyen, l'abondance descend dans les mondes. » Fin de citation. Voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Psaume, chant pour l'inauguration de la Maison », à propos de « La pierre rejetée par les bâtisseurs, etc. » ; voir également ce qu'écrit le Ramaz dans la paracha Ki Tétsé (folio 276), dans le passage commençant par « Et Lui la fait grandir, et de cela nous apprenons, etc. » Voir là-bas.

ובפ' פנחס (דרט"ו ב') לאה ורחל נעשים אחד וכ"כ עוד ר"פ תרומה (דקכ"ו ע"ב) גבי מי זאת כו'

Et dans la paracha Pin'has (folio 215b) : Léa et Rachel deviennent une. Il écrit également ainsi au début de la paracha Terouma (folio 126b), à propos de « Qui est celle-ci, etc. »

ועמ"ש בפ' יתרו בד"ה זכור את יום השבת בענין עליית הנשמות ע"י ירידתן ב גוף שמתחלה היו מבחינת היחוד דאיהו וגרמוהי חד

Et voyez ce qui est écrit dans la paracha Yitro, dans le discours commençant par « Souviens-toi du jour du Chabbat », au sujet de l'élévation des âmes par leur descente dans le corps : au début, elles relevaient du niveau de l'unité de « Lui et Ses réceptacles ne font qu'un »,

ועי" התלבשות בנה"ב מתעלות להיות בבחי' היחוד דאיהו וחיוהי חד ומובן זה ג"כ עפמ"ש כאן שכשהן באצילות נמשכו מפנימית הכלים שזהו ענין איהו וגרמוהי כו'

et, par leur enveloppement dans l'âme animale, elles s'élèvent pour atteindre le niveau de l'unité de «Lui et Ses forces vitales ne font qu'un». Cela se comprend également à la lumière de ce qui est écrit ici: lorsqu'elles se trouvent en Atsilout, elles sont issues de la dimension intérieure des réceptacles, ce qui correspond à «Lui et Ses réceptacles, etc.»,

ועי" ירידתן בבי"ע יתעלו יותר כמשי"ת בפי' שחורה אני ונאווה (ועמ"ש בד"ה אם בחקתי הנה מבואר בע"ח):

et, par leur descente dans Béria, Yetsira et Assiya, elles s'élèveront plus haut encore, comme cela sera expliqué à propos de «Je suis noire, mais belle». (Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par «Si vous marchez selon Mes statuts»: cela est expliqué dans Etz Chaim.)

21 ג והנה להבין ביאור ענין שחורה אני שמקבלת בחינת הטפה היא בחינת ח"ע בבחינת שחורה דהיינו בבחינת ההלכות ודקדוקי סופרים שהן קווצותיו תלתלים שחורות כעורב.

3. À présent, pour comprendre l'explication de «Je suis noire»: elle reçoit le niveau de la goutte, qui est le niveau de la 'Hokhma supérieure, sous l'aspect de «noire», c'est-à-dire sous l'aspect des halakhot et des précisions des Scribes, qui sont [le sens de] «Ses boucles sont frisées, noires comme le corbeau».

הענין דאיתא באדרא דנשא (דקל"ב) וז"ל דתניא כתיב קווצותיו תלתלים שחורות כעורב וכתיב ושער רישיה כעמר נקא. לא קשיא הא בדיקנא עילאה הא בדיקנא תתאה.

Le sujet est le suivant: il est dit dans l'Idra de Nasso (folio 132), et voici ses paroles: «Car il a été enseigné: il est écrit: "Ses boucles sont frisées, noires comme le corbeau", et il est écrit: "et les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure". Il n'y a pas de difficulté: ceci concerne la barbe supérieure, et cela la barbe inférieure.

ועי"ד כד אתייהיבת אורייתא לישראל אתייהיבת באש שחורה על גבי אש לבנה עכ"ל ודף קל"ו ע"א איתא קוצי דשערי אוכמן כו'

Et c'est dans ce sens que, lorsque la Torah fut donnée à Israël, elle fut donnée dans un feu noir sur un feu blanc.» Fin de citation. Et au folio 136a, il est dit: «Les boucles des cheveux noirs, etc.,

דאחידן ביה דכ"יין ומסאבן ומכאן אתאחדן טעמי אורייתא בדכ"יין במסאבא עכ"ל דפ"י דכ"יין ומסאבן היינו מה שהוא כשר ופסול טמא או טהור.

auxquelles sont attachés le pur et l'impur ; et c'est de là que les raisons de la Torah se rattachent au pur [et] à l'impur. » Fin de citation. Le sens de « pur et impur » est ce qui est apte ou inapte, impur ou pur.

נמצא שרש ההלכות שבל"ת נמשכין משערות דז"א וההלכות שבמצות עשה נמשכים מבחינת עמר נקא שערות דא"א.

Il s'ensuit que la racine des halakhot des commandements négatifs découle des cheveux de Zeir Anpin, tandis que les halakhot des commandements positifs découlent du niveau de la « laine pure », les cheveux d'Arieh Anpin.

22 והענין כי הנה כבר נתבאר למעלה שכשנצרך להיות המשכה והתגלות חדשה מאור א"ס ב"ה צ"ל הכל ע"י כתר שהוא ממוצע בין המאציל לנאצלים.

L'explication est la suivante : il a déjà été expliqué plus haut que, lorsqu'un nouvel influx et une nouvelle révélation doivent émaner de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, tout doit nécessairement passer par Kéter (la Couronne), qui est l'intermédiaire entre l'Émanateur et les émanés.

וזהו המחדש בטובו. פ"י שממשיך האור חדש ממקור בחינת א"ס ב"ה על ידי טובו הוא בחינת ורב חסד שהוא מדת הכתר ועי"ז אח"כ אור חדש על ציון תאיר.

C'est là le sens de « Celui qui renouvelle dans Sa bonté ». Cela signifie qu'Il fait émaner une lumière nouvelle depuis la source, le niveau de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, par Sa bonté, qui est le niveau de « grande abondance de bonté », l'attribut de Kéter ; et, par ce moyen, ensuite, « Fais luire une lumière nouvelle sur Sion ».

23 והמשכה זו מהכתר בע"ס הוא רק ע"י בחינת שערות כמ"ש בע"ה ובזהר דא"א יונקים ממזלות.

Cette émanation de Kéter vers les dix Séfirot ne s'opère que par le niveau des cheveux, comme il est écrit dans Etz Chaim et dans le Zohar, selon lesquels Abba et Imma puisent leur nourriture dans les mazalot.

והענין כי הנה בעצמותו יתברך נאמר אני הו"י לא שניתי ולא ביה מכל אינון מדות כלל ולכן בכדי שיהיה ההמשכה והתגלות מא"ס בבחינת חכמה שיומשך מאנת בחינת חכים.

L'explication est la suivante : au sujet de Son essence, béni soit-Il, il est dit : « Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé », et « aucune de ces qualités n'est en Lui, en aucune manière ». Par conséquent, pour qu'il y ait une émanation et une révélation de l'Infini (Ein Sof) au niveau de 'Hokhma — pour que du « Toi » émane le niveau de « sage » —

זהו ירידה גדולה והוא על ידי רב חסד וכמ"ש עולם חסד יבנה שישפיל את עצמו שיהיה נקרא בשם חכים ומבין.

cela constitue une grande descente, qui s'accomplit par « l'abondance de bonté », comme il est écrit : « Le monde est édifié par la bonté » ; Il s'abaisse pour être appelé « sage » et « intelligent ».

24 ואי אפשר להיות נמשך מבחינת ורב חסד בחכמה כ"א על ידי בחינת שערות לבד. והכלי לזה שיהיה זה הגילוי מאור א"ס הוא על ידי

Et il est impossible que [la lumière] soit attirée du niveau de « riche en bonté » vers 'Hokhma, sinon par le niveau des cheveux seulement. Le réceptacle permettant que cette révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof) se produise est constitué par

המצות תרי"ג ארחין דגלגלתא שרש המצות רצון עליון ונמשך ע"י שערות י"ג תקוני דיקנא דא"א מדה"ר ורב חסד ואבא יונק ממזל השמיני התגלות טעמי המצות.

les mitsvot, les 613 sentiers du Crâne (Gulgalta), racine des mitsvot, la volonté suprême ; et ce flux est attiré par les cheveux, les treize tikkounim de la barbe d'Arich Anpin, les attributs de miséricorde et la « grande bonté ». Abba puise dans le huitième mazal, qui révèle les raisons des mitsvot.

אך הנה כל בחי' ההשתלשלות הנ"ל הוא רק מבחינת יוד אחרונה דשם ס"ג שבטהירו עילאה כמ"ש בספר עמק המלך שער ג' (והובא מזה במק"מ פ' בראשית על דף ט"ו)

Cependant, tout l'enchaînement descendant mentionné plus haut provient uniquement du niveau du yod final du Nom Sag qui se trouve dans la Clarté suprême (Tehirou Ilaa), comme il est écrit dans le livre Emek HaMelech, Sha'ar 3 (et cité à partir de celui-ci dans Mikdash Melech, Parshas Bereishis, au folio 15),

ובזהר פ' שמות (נ"א פ' בראשית) איתא שהתהוות כל העולמות הוא ע"י מחשבה אחת ולכן הכל נחשב כטפה בים אוקיינוס.

et dans le Zohar, Parshas Shemos (autre version : Parshas Bereishis), il est dit que tous les mondes viennent à l'existence par une seule pensée ; c'est pourquoi tout est considéré comme une goutte dans l'océan.

לכן בעצמותו ית' לא שייך לומר אפילו סכ"ע שאינו בגדר עלמין כלל וגם מה שאמר את חכים

Par conséquent, à propos de Son essence, béni soit-Il, on ne peut même pas parler de « lumière qui entoure tous les mondes » (sovev kol almin), car Il n'entre pas du tout dans la catégorie des mondes ; et il en va de même de ce qu'il a dit : « Tu es sage »,

דהיינו שמבחינת את נמשך להתלבש בבחי' חכים כנ"ל הנה בעצמותו ומהותו אין שייך גם זאת אלא את ר"ל על סכ"ע.

c'est-à-dire que, du niveau de «Toi», [la lumière] est attirée pour s'enclotir dans le niveau de «sage», comme indiqué plus haut ; cela non plus ne s'applique pas à Son essence et à Son être. «Toi» désigne plutôt le niveau de la « lumière qui entoure tous les mondes ».

כי עצמות א"ס פשוט בתכלית הפשיטות ואור צח ומצוחצח אוכם הוא קמ"י וכלא ממש חשיבי אני הו"י לא שניתי וכמו קודם שנברא העולם וכל מקור ההמשכה וההתגלות הוא רק מבחי' מל' דא"ס.

Car l'essence de l'Infini (Ein Sof) est simple de la plus absolue simplicité, et « une lumière claire et éclatante est ténèbres devant Lui » ; [tout] est considéré comme n'étant véritablement rien : « Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé », comme avant que le monde ne soit créé. Toute la source de l'attraction vers le bas et de la révélation ne provient que du niveau de Mal'hout de l'Infini.

אבל בעצמות א"ס לא שייך גם זאת שיהי מקור שיתגלה איזה הארה ואינו שייך לעולמות כלל שיאמר את חכים.

Mais, à propos de l'essence de l'Infini, cela non plus ne s'applique pas : elle ne saurait être une source d'où se révélerait quelque illumination que ce soit, et elle n'a aucun rapport avec les mondes qui permettrait de dire : « Tu es sage. »

רק מבחי' מלי' דא"ס אף שהוא אור א"ס מ"מ היא בחי' שיוכל לומר ולהשתלשל מזה עולמות אבי"ע סוכ"ע ע"י דילוג והארת קו וחוט. וע"ז אמר את חכים.

Uniquement à partir du niveau de Mal'hout de l'Infini : bien qu'il s'agisse de la Lumière infinie, c'est néanmoins un niveau dont on peut dire [cela], et duquel peuvent descendre les mondes d'Atsilout, de Béria, de Yetsira et d'Assiya, ainsi que [la lumière qui] entoure tous les mondes, par un saut et par l'illumination du kav et du fil. C'est à ce sujet qu'il dit : « Tu es sage. »

25 והנה התגלות האור מבחינ' זו מבחי' את לבחי' חכים דהיינו שיהיה נמשך התגלות מסכ"ע הארה לעלמין שהחכמה היא ראשית עולם האצ"י וכתוב כולם בחכמה עשית.

Or, la révélation de la lumière à partir de ce niveau, du niveau de « Toi » au niveau de « sage » — c'est-à-dire qu'une révélation soit attirée depuis [la lumière qui] entoure tous les mondes (sovev kol almin), une illumination pour les mondes, car 'Hokhma est le commencement du Monde d'Atsilout, et il est écrit : « Tu les as tous faits avec sagesse » —

הוא ע"י מצות עשה וע"ז הגילוי נאמר ושער רישי' כעמר נקא בחי' לובן עליון התגלות רצונו וחסדו ממש.

se produit par les commandements positifs. De cette révélation, il est dit : « et les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure » : le niveau de la blancheur suprême, la révélation de Sa volonté même et de Sa bonté.

(וע' מזה בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר בפ' אחרי) והוא פי' דיקנא עילאה דר"ל דיקנא דא"א

(Voyez à ce sujet l'explication sur « Car en ce jour, il fera expiation », dans la paracha A'haré.) C'est le sens de « la barbe supérieure », c'est-à-dire la barbe d'Ari'h Anpin,

דהיינו ע"י קיום רמ"ח מ"ע רמ"ח אברים דמלכא שע"י שעושין המצוה ומקיימין רצונו ית' ממשיכין רצונו ממש בעולמות.

à savoir par l'accomplissement des 248 commandements positifs, « les 248 membres du Roi » : en accomplissant la mitsva et en réalisant Sa volonté, béni soit-Il, on attire Sa volonté même dans les mondes.

והאבות קיימו את התורה ברוחניות ה' ההתגלות למעלה באצ"י ע"י עובדות שלהם אבל כדי שיהי'

Les Patriarches accomplissaient la Torah de manière spirituelle ; la révélation produite par leurs actes se faisait en haut, dans Atsilout. Mais pour qu'il y ait

ההתגלות למטה ממש מבחי עשר רישי כעמר נקא הוא ע"י מעשה המצות בגשמיות ממש שע"י זה נמשך גילוי בחי סכ"ע למטה שיהי למטה ג"כ הגילוי

une révélation véritablement ici-bas, du niveau de « les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure », il faut accomplir les mitsvot au moyen d'objets matériels concrets. Ainsi, une révélation du niveau qui « entoure tous les mondes » est attirée ici-bas, de sorte que la révélation soit également présente ici-bas

כמו למעלה בחכמה עילאה שנמשך בחי אנת בבחי חכים כנ"ל (ועמש"ל בפי לך לך ועמ"ש מענין השערות ע"פ ועשית בגדי קדש לאהרן כו' ומ"ש ע"פ והיה לכם לציצית בפי והייתם קדושים).

comme, en haut, dans la 'Hokhma suprême, où le niveau de « Toi » est attiré dans le niveau de « sage », comme indiqué plus haut. (Voyez ce qui a été écrit plus haut dans la paracha Le'h Le'ha ; voyez ce qui est écrit au sujet des cheveux sur le verset « Tu feras des vêtements sacrés pour Aha-ron, etc. » ; et ce qui est écrit sur le verset « Ce sera pour vous des tsitsit », à propos du sens de « et vous serez saints ».)

אך שיהי התגלות עצמותו כביכול שלמעלה מבחי סוכ"ע לא יוכל להיות כ"א לעתיד לבוא (ועיין בהרמ"ז בפי בראשית) (בדף ד' ע"ב) שכתב.

Mais une révélation de Son essence même, pour ainsi dire, qui est au-dessus du niveau qui « entoure tous les mondes », ne pourra avoir lieu qu'à l'époque future. (Voyez le Ramaz sur la paracha Berechit) (folio 4b), qui a écrit :

וז"ל ונלע"ד שעיקר התיקון הוא לזמן תיקון העולמות אחר זמן המשיח שאז יהיה בנו כח להמשיך הטפה מפנימיות עתיק משא"כ עתה עכ"ל

Et voici ses paroles : « Il me semble, en toute humilité, que la rectification essentielle est destinée à l'époque de la rectification des mondes, après l'époque du Machia'h ; alors, nous aurons le pouvoir d'attirer la goutte depuis la dimension intérieure d'Atik, ce qui n'est pas le cas maintenant. »
Fin de citation.

והנה אז יהיה הגילוי גם למטה ממש (ועמ"ש ע"פ שימני כחותם) ועל ידי שמקיימין מצות ל"ת כמשי"ת

Alors, la révélation sera aussi littéralement en bas (voir ce qui est écrit sur le verset « Place-moi comme un sceau »), et [elle se produira] par l'accomplissement des commandements négatifs, comme nous l'expliquerons.

והנה מצות ל"ת הם בבחינת דיקנא תתאה דהיינו דיקנא דז"א קווצותיו תלתלים שחורות כעורב תלתלים תלי תלים של הלכות דברי סופרים בחי' סופר שלמעלה מבחי' ספר

Or, les commandements négatifs sont au niveau de la barbe inférieure, c'est-à-dire la barbe de Zeir Anpin : « Ses boucles sont frisées (taltalim), noires comme un corbeau » — taltalim, tilei tilim, « des amas sur des amas » de halakhot, les paroles des Scribes (soferim), au niveau du scribe (sofer), qui est au-dessus du niveau du livre (sefer) ;

וגם גדרים וסייגים שמדרכנן רובם הם במצות לא תעשה והם שחורות כעורב בבחינת אכזריות דהיינו שנצרך לזה ג"כ מדת גבורות לפסוק שהדבר פסול ולא יוכל להתעלות אף שבהכרח יש בו ניצוץ מקדושה עכ"ז דוחין אותו.

ainsi que les barrières et les mesures de sauvegarde instituées par les Sages, dont la plupart concernent des interdictions. Elles sont « noires comme un corbeau », dans une modalité de cruauté ; c'est-à-dire qu'il faut également à cette fin l'attribut des rigueurs (guevourot), afin de statuer que la chose est impropre et ne peut être élevée : bien qu'elle contienne nécessairement une étincelle de sainteté, elle est néanmoins rejetée.

26 וז"ש באדרא דשערי אוכמן כו' דאחידן ב"י דכ"י ומסאבן לפסוק שזה הוא טהור וכשר ויכול להתעלות ודבר אחר טמא ופסול ואינו יכול להתעלות אף שיש בו ניצוץ.

C'est ce qui est dit dans l'Idra: « les cheveux noirs, etc., auxquels s'attachent le pur et l'impur » : afin de statuer que telle chose est pure et apte, et peut être élevée, tandis qu'une autre chose est impure et inapte, et ne peut être élevée, bien qu'elle contienne une étincelle.

ויש בדברים אסורים ג"כ ב' בחינות דכמו שבקדושה יש פנימי ומקיף כן יש בקליפה ג"כ ב' בחי' הנ"ל

Et les choses interdites comportent elles aussi deux niveaux : de même qu'il existe dans la sainteté un aspect intérieur et un aspect enveloppant, il existe également dans la kelipa les deux niveaux mentionnés plus haut.

כמו לא תאכל חלב וכדומה זהו בחינת פנימית שהמאכל נכנס בפנימית ויש בחינת מקיף היינו אף שאין נכנס בפנימית שום דבר נטמא גופו כשנוגע בו וזהו בחי' מקיף דקליפה שזהו כל ענין סדר טהרות.

Par exemple, « Tu ne mangeras pas de graisse interdite », et ainsi de suite : c'est le niveau de l'aspect intérieur, car l'aliment pénètre à l'intérieur. Il existe aussi le niveau de l'aspect enveloppant : bien que rien ne pénètre à l'intérieur, le corps devient impur lorsqu'on le touche. C'est là l'aspect enveloppant de la kelipa, qui constitue tout le sujet de l'Ordre de Taharos.

27 ולכן ארז"ל ודעת זה סדר טהרות. שצ"ל שלא יהיה שום מסך מבדיל לא מפנימי ולא ממקיף דקליפה ועל ידי זה לעתיד לבוא יהיה התגלות הארה מעצמותו ומהותו.

C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « "Et la connaissance" — c'est l'Ordre de Taharot. » Il ne doit y avoir aucun écran séparateur, ni provenant de la dimension intérieure ni de la dimension enveloppante de la kelipa ; ainsi, dans le monde futur, se révélera un rayonnement issu de Son essence et de Son être.

וזהו שחורה אני ועי"ז דוקא ונאווה. היינו דעם היות שהנשמה כשירדת כבי"ע בבחינת גבול היא בבחינת שחורה אני.

C'est là « Je suis noire », et c'est précisément par cela qu'elle devient « belle ». Autrement dit, bien que l'âme, lorsqu'elle descend dans les mondes de Béria, Yetsira et Assiya, en un état de limitation, soit dans la condition de « Je suis noire »,

אבל על ידי קיום המצות ג"כ בבחינת קוצותיו תלתלים שחורות כעורב בדקדוקי סופרים גדרים וסייגים שהם מבחי גבורות קדושות ונדחה עי"ז הסט"א. לכן אף שלמטה אני שחורה ג"כ כעורב שלא בבחינת המשכה.

pourtant, par l'accomplissement des mitsvot également selon la modalité de « ses boucles sont ondulées, noires comme un corbeau » — dans les détails des Scribes, les barrières et les mesures de sauvegarde, qui relèvent du niveau des sévérités saintes (guevourot) —, la sitra a'hra est ainsi repoussée. C'est pourquoi, bien qu'en bas je sois également noire comme un corbeau, ce n'est pas selon une modalité de déversement.

אבל עי"ז ונאווה כי המצות ל"ת הם כלים שעל ידי קיומן יהי לע"ל התגלות עצמותו ומהותו מה שנאמר בו אני הוי" לא שניתי ואינו בגדר שום הארת המשכה מאתו יתברך

pourtant, par cela, elle devient « belle » : car les commandements d'interdiction sont des réceptacles ; leur accomplissement permettra, dans le monde futur, la révélation de Son essence et de Son être, à propos desquels il est dit : « Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé », et qui ne relèvent pas des limites d'un quelconque rayonnement déversé par Lui, béni soit-Il.

(ואמנם מה דהלכות דלית תלויין בדיקנא דז"א שהוא למטה הרבה מבחי' דיקנא דא"א דשם תלויין הלכות דמ"ע ובמ"א איתא דלית נמשכין מי"ה ומ"ע מו"ה ית' לקמן אי"ה):

(Quant au fait que les lois relatives aux interdictions dépendent de la barbe de Zeir Anpin, qui est très inférieure au niveau de la barbe d'Arieh Anpin, dont dépendent les lois relatives aux commandements positifs — alors qu'il est dit ailleurs que les interdictions procèdent de youd-hé et les commandements positifs de vav-hé —, cela sera expliqué plus loin, si D.ieu le veut.)

28 ד ולבאר הטעם צריך להקדים ענין תוהו ותיקון דהנה שבה"כ דתהו הי' מחמת שהיה האור רב והכלים קטנים מהכיל

4. Pour expliquer la raison, il faut d'abord introduire la notion de Tohou et de Tikoun. La brisure des réceptacles de Tohou eut lieu parce que la lumière était abondante et que les réceptacles étaient trop petits pour la contenir [elle],

ולא יכלה הכלי להגביל את האור לכן נשברו הכלים ונפלו למטה והאורות נסתלקו בעצמות המאציל. et le réceptacle ne pouvait limiter la lumière. C'est pourquoi les réceptacles se brisèrent et tombèrent en bas, tandis que les lumières se retirèrent dans l'essence de l'Émanateur.

ואח"כ נבררו ונתקנו והתיקון הוא שנעשו בבחינת פרצופים ולהיות כל מדה כלולה מעשר ובריבוי הכלים נתקנו האורות וכמ"ש הרח"ו בפ"י האדר"ז כי סוד התיקון הוא המעטת האור ואדרבה זו היא סיבה שיוכלו לקבלו הכלים המתבררים.

Par la suite, ils furent affinés et rectifiés. La rectification (tikoun) consiste en ce qu'ils devinrent des configurations (partzoufim), chaque attribut étant composé de dix ; grâce à la multiplicité des réceptacles, les lumières furent rectifiées. Comme l'écrivit Rabbi 'Haïm Vital dans son commentaire sur l'Idra Zouta, le secret de la rectification est la diminution de la lumière ; bien au contraire, c'est ce qui permet aux réceptacles en cours d'affinement de la recevoir.

29 והנה תחלה נתברר מהכלים דתהו מה שנכלל בעולם האצ"י בכלים דע"ס דתיקון ומה שלא היה יכול להכלל באצילות ירד לבי"ע ונבררו שם שנתגלו נשמות ומלאכים.

Or, tout d'abord, furent affinés, parmi les réceptacles de Tohou, les éléments qui furent intégrés au Monde d'Atsilout, dans les réceptacles des dix Séfirot de Tikoun ; ceux qui ne pouvaient être intégrés à Atsilout descendirent dans Béria, Yetsira et Assiya, où ils furent affinés, donnant ainsi naissance à des âmes et à des anges.

ולכן יש כח בהמלאכים להיות והחיות נושאות את הכסא ועל הכסא כמראה אדם בחי אורות וכלים דאצי.

C'est pourquoi les anges ont le pouvoir d'être [comme il est dit] : « Les 'Hayot portent le Trône », et « sur le Trône, une apparence semblable à celle d'un homme » — le niveau des lumières et réceptacles d'Atsilout.

וזהו לפי ששרשם מעולם התהו ואורות דתהו גבוהים יותר מאורות דתיקון שהרי התיקון הוא המעטת האור (דרך נקבים וצינורות ושערות)

C'est parce que leur racine provient du Monde de Tohou, et que les lumières de Tohou sont supérieures à celles de Tikoun, car Tikoun consiste à diminuer la lumière (au moyen d'ouvertures, de canaux et de cheveux) ;

רק שמחמת שבה"כ נסתלקו האורות במאצילן והכלים נפלו למטה אכן אחר שנבררו הכלים ונתעלו מנפילתן חוזר להתגלות בהן שרשן אורות דתהו שהוא בחי לפני מלך מלך לבניי.

seulement, du fait du brisement des réceptacles, les lumières se retirèrent dans leur Émanateur et les réceptacles tombèrent vers le bas. Mais, après que les réceptacles ont été affinés et relevés de leur chute, leur racine — les lumières de Tohou — revient se révéler en eux ; c'est le niveau de « avant qu'aucun roi ne régnât sur les enfants d'Israël ».

וזהו שע"י הביטול שבחיות המרכבה זעות מחיל כסא שהוא בירור ותיקון מה שיש בהם משבה"כ שנברר ונתקן עד שנכלל בבחי ביטול

C'est là le sens de ce que, par l'annulation de soi (bitoul) des 'Hayot du Char, [qui] « tremblent devant la puissance du Trône » — ce qui constitue l'affinage et la rectification de ce qui, en elles, provient du brisement des réceptacles, et qui fut affiné et rectifié jusqu'à être inclus dans l'état d'annulation de soi —,

אז נתגלה בהם הארה מאורות דתהו שנסתלקו לעצמות המאציל ועי"ז נושאות את הכסא והאדם שעל הכסא לבחי עצמיות אי"ס ב"ה בחי כי לא אדם הוא

alors une illumination des lumières de Tohou, qui s'étaient retirées dans l'essence de l'Émanateur, se révèle en elles ; et, par cela, elles portent le Trône et l'Homme qui se trouve dessus jusqu'au niveau de l'essence même de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, le niveau de « car Il n'est pas un homme ».

והנה המלאכים הם שכבר נברר וזהו ואשר משרתיו כולם עומדים שעומדים בבחי' ביטול וכן הנשמות וכמ"ש בע"ה שהנשמה עצמה אין צריכה תיקון ולא ירדה רק לברר הנה"ב כו'.

Or, les anges sont déjà ce qui a été affiné ; c'est là le sens de « et ceux qui Le servent se tiennent tous debout », car ils se tiennent dans un état d'annulation de soi. Il en va de même des âmes, comme il est écrit dans Etz Chaim, que l'âme elle-même n'a pas besoin de rectification et n'est descendue que pour affiner l'âme animale, etc.

30 והנה כמו שיש ג' שותפים באדם אב ואם והקב"ה נותן בו נשמה. כמ"כ בבהמה הגשמי יש בה נפש

מבחי' החיות שבמרכבה מבחינת השמרים והפסולת שעדיין לא נברר והם מתבררים על ידי

Or, de même qu'il y a trois associés dans la formation d'un être humain — le père, la mère et le Saint béni soit-Il, qui place en lui une âme —, de même l'animal physique possède une âme provenant du niveau des 'Hayot du Char, de l'aspect des lies et des déchets qui n'ont pas encore été raffinés. Ils sont raffinés par

האדם שאוכלן ובכח שאכל הבהמה יוכל לומר אחד ואהבת ככל לכבך כב' יצריך ולהתפלל במס"נ על ידי זה נבררו גם הבהמות וכל הדברים המותרים לאוכלן ועי"ז מתגלה הארה מאורות דתהו כנ"ל בענין והחיות נושאות כו'

l'homme qui les mange : grâce à la force qu'il tire du fait d'avoir mangé l'animal, il peut dire « Un » et « Tu aimeras [D.ieu]... de tout ton cœur », c'est-à-dire avec tes deux penchants, et prier avec le sacrifice de soi (messirout néfech). Ainsi, les animaux aussi sont raffinés, de même que toutes les choses qu'il est permis de manger ; et, par là, une illumination des lumières de Tohou se révèle, comme expliqué plus haut à propos de « les 'Hayot portent, etc. »

וכן כשעושים מהם מצות עשה כמו שופר סוכה ולולב ציצית ותפילין ממשיכים התגלות האורות דתהו שנסתלקו שיתגלו בכלים דתיקון

De même, lorsque l'on accomplit au moyen de ces éléments des commandements positifs, tels que le chofar, la soucca et le loulav, les tsitsit et les tefillin, on fait descendre la révélation des lumières de Tohou qui s'étaient retirées, afin qu'elles se révèlent dans les réceptacles de Tikoun.

(ויומשך גילוי זה בנפש האלקי וכמו למעלה והחיות נושאות את כחינת האדם שלו). וכי"ז הוא בדברים המותרים לפיך. משא"כ הדברים האסורים שלא יוכלו להתעלות כלל.

(Et cette révélation sera attirée dans l'âme divine, tout comme, en haut, « les 'Hayot portent » le niveau de leur « Homme ».) Tout cela concerne les choses « permises à ta bouche ». Il n'en va pas ainsi des choses interdites, qui ne peuvent absolument pas être élevées.

והנה צ"ל דבמרכבה הקדושה פני אריה אל הימין הרי הוא קודם במעלה וגבוה מפני שור ולכן ג"כ בקרבנות היי אריה דאכיל קרבנין.

Or, il faut comprendre : dans le Char sacré, « la face d'un lion à droite » précède en rang et est plus élevée que « la face d'un bœuf » ; c'est pourquoi, également à propos des sacrifices, il y avait « un lion qui dévorait les sacrifices ».

31 ומדוע למטה השור מותר לאוכלו ויוכ ל להתעלות ע"י האדם שאוכלו או שמקריבו ע"ג המזבח שעייז נתעלה

Pourquoi donc, ici-bas, est-il permis de manger le bœuf, et celui qui le mange ou l'offre sur l'autel peut-il l'élever, de sorte que, par là,

עצם השור ונכלל בקדושה משא"כ האריה הוא מחיות טמאות אשר אסורים באכילה ואינו ראוי לכל דבר שבקדושה שלא הוכשר למלאכת שמים אלא מן המותר בפיר.

le bœuf lui-même est élevé et inclus dans la sainteté, tandis que le lion fait partie des bêtes impures, qu'il est interdit de manger et qui ne conviennent à rien de saint, car « seul ce qui est permis à votre bouche a été agréé pour le service du Ciel » ?

והענין כי הנה נודע שהקליפה קדמה לפרי. ולא שהקליפה ממש קדמה לפרי ח"ו אלא שהאור וחיות הלוכש בתוכו בבחינת גלות ונפל שמה משבה"כ

L'explication est la suivante : il est connu que « l'écorce précède le fruit ». Cela ne signifie pas que l'écorce précède littéralement le fruit, à D.ieu ne plaise ; mais la lumière et la force vitale qui s'y revêtent dans un état d'exil, après y être tombées lors du brisement des réceptacles,

הנה הוא ממדרגות עליונות יותר מהפרי עצמה (וכמ"ש בד"ה ויהי בשלח פרעה) וכנ"ל מענין תוהו ותיקון ואעפ"כ הקליפה עצמה היא סיגים וקליפה.

proviennent de niveaux plus élevés que le fruit lui-même (comme il est écrit dans le discours qui commence par « Et ce fut lorsque Pharaon renvoya »), ainsi qu'il a été dit plus haut au sujet de Tohou et de Tikoun. Néanmoins, l'écorce elle-même est du rebut et une kelipa.

ולכן האריה למטה הוא חיה טמאה ולמטה מהשור שהוא לגבי האריה כמו פרי לקליפה ואמנם שרש האור והחיות והניצוץ המלובש בו הוא מבחינת שלמעלה מהשור שהרי למעלה פני אריה אל הימין כו'.

C'est pourquoi, ici-bas, le lion est une bête impure et se trouve au-dessous du bœuf, à l'égard duquel il est comme le fruit par rapport à l'écorce. Toutefois, la racine de la lumière, de la force vitale et de l'étincelle qui s'y revêt provient d'un niveau supérieur à celui du bœuf, car, là-haut, « la face du lion est à droite, etc. »

32 והנה כענין התהוות הארי' שלמטה מפני ארי' כך עד"ז הוא ענין אברהם שיצא ממנו ישמעאל פ"י שיצא ממנו בבחינת סיגים שנפרדו מהכסף ואז נעשה אברהם מרכבה לחסד דאצילות כמו הכסף לאחר שהוטהר מהסיגים.

Or, de même que le lion d'en bas prend naissance à partir de la face du lion, de même en est-il de l'histoire d'Avraham, dont Yichmaël est issu. Cela signifie qu'il en est issu sous la forme de scories séparées de l'argent ; alors Avraham devint un char pour le 'Hessed (bonté) d'Atsilout, comme l'argent après avoir été purifié de ses scories.

33 ובעת שהיה קודם בירור הכלים דתהו הי' כלול ישמעאל ג"כ בבחינת אברהם ונעשה שבה"כ וישמעאל קדם ליצחק כמו קליפה קדמה לפרי

Avant le raffinement des réceptacles de Tohou, Ichmaël était lui aussi inclus dans le niveau d'Avraham, et il y eut la brisure des réceptacles ; Ichmaël précéda Yits'hak, comme l'écorce précède le fruit.

ולכן היה הוא הבכור והיינו כמו בחינת האריה שלמטה לגבי השור עד"מ כי בחינת יצחק הוא

C'est pourquoi il était le premier-né. Cela ressemble, à titre d'analogie, au niveau du lion d'en bas par rapport au bœuf : car le niveau de Yits'hak est

כמו בחינת פני שור שבמרכבה הקדושה וישמעאל הוא כמו בחינת האריה שלמטה שהרי שרשו גבוה יותר דהיינו מבחינת פני אריה

comme le niveau de la face du bœuf dans le Char céleste, tandis qu'Ichmaël est comme le niveau du lion d'en bas, car sa racine est plus élevée, c'est-à-dire qu'elle relève du niveau de la face du lion ;

אמנם הוא עצמו יצא בבחי' סיגים וקליפה (ומזה יובן ענין שחורה אני ונאווה כאהלי קדר כדלקמן) וכמו השליא שמקפת לולד

mais lui-même se manifesta sous la forme de scories et d'écorce (et l'on comprendra ainsi le sens de « Je suis noire, mais belle, comme les tentes de Kédar », comme il sera expliqué plus loin), à l'image du placenta qui entoure l'enfant.

וזהו לפי ששרשה כשהיתה כלולה בהטפה היא נעלה יותר ואח"כ ע"י הבירור נפרדת וזורקין אותה. והענין הוא כי מה שהוא גבוה יותר בשרשו כשנופל בבחינת שבה"כ נופל למטה יותר.

C'est parce qu'à sa racine, lorsqu'elle était incluse dans la goutte, elle était plus élevée ; puis, par le raffinement, elle est séparée et rejetée. Voici l'explication : ce qui est plus élevé à sa racine, lorsqu'il tombe lors de la brisure des réceptacles, tombe plus bas.

ולכן גם בענין שבה"כ דתהו יש כמה בחינות שמה שנפל למטה יותר זהו מפני ששרשה היה גבוה יותר שהיו האורות גבוהים יותר

C'est pourquoi, dans la brisure des réceptacles de Tohou également, il existe plusieurs niveaux : ce qui est tombé plus bas l'a fait parce que sa racine était plus élevée, car les lumières étaient plus élevées ;

ולכן הכלים לא הכילום ונפלו בכח למטה יותר ויש מבחינת הכלים שנשברו ונפלו שנשתלשלו בבחינת בהמות וחיות המותרים באכילה ומה שגבוה יותר בשרשו נפל למטה יותר בדברים שאסור באכילה.

c'est pourquoi les réceptacles ne purent les contenir et tombèrent avec force encore plus bas. Certains des réceptacles qui se brisèrent et tombèrent descendirent pour devenir des animaux domestiques et des bêtes dont la consommation est permise ; ce qui était plus élevé à sa racine tomba plus bas, dans des choses dont la consommation est interdite.

34 והנה קיום המצות ל"ת הוא הכל בדברים האסורים ששרשן גבוה יותר מהדברים המותרים כמו אריה נגד שור

Or, l'accomplissement des commandements négatifs concerne entièrement des choses interdites, dont la racine est plus élevée que celle des choses permises, comme le lion par rapport au bœuf.

ועל ידי קיום רצונו ית' בבחינת הל"ת היינו בבחינת דחייה שדוחין אותן הפנימי ומקיפים דקליפה

Et en accomplissant Sa volonté, béni soit-Il, par les commandements négatifs — c'est-à-dire en repoussant, de sorte que les forces intérieures et enveloppantes de la kelipa soient repoussées —

היינו על ידי מניעת האכילה לא תאכל או שנזהרים מלטמא בהם וכל הגדרים והסייגים שבהם עי"ז רוח הטומאה יעביר מן הארץ

c'est-à-dire en s'abstenant de manger — «Tu ne mangeras pas» —, ou en veillant à ne pas devenir impur par leur intermédiaire, ainsi que par toutes les barrières et toutes les précautions qui les entourent, par cela «Il fera disparaître de la terre l'esprit d'impureté»,

ולא יהיה שום הסתר וקליפה ומתגלה עי"ז עצמיות האורות עליונים הגבוהים יותר מהאורות המתגלים עי"ז מ"ע שבד ברים המותרים כו'

et il n'y aura plus aucune dissimulation ni kelipa; ainsi se révèle l'essence même des lumières supérieures, qui sont plus élevées que les lumières révélées par les commandements positifs accomplis avec des choses permises, etc.,

וכמו שלמעלה גילוי בחינת פני אריה הוא גבוה מבחינת פני שור כו' ועמ"ש בפ' עקב ע"פ ויאכילך את המן כו':

de même que, dans les mondes supérieurs, la révélation du niveau de la face du lion est plus élevée que celle du niveau de la face du bœuf, etc. Voir aussi ce qui est écrit dans la paracha Eikev, sur le verset «Il t'a nourri de la manne, etc.»

35 ה וזהו שחורה אני כו' אל תראוני שאני שחרחורת ששופתני השמש. היינו כי אף שלמטה אני בבחינת שחרות ובע"ג ובקיום דברים גשמיים

5. Et voici [le sens de] «Je suis noire, etc.; ne me regardez pas parce que je suis basanée, car le soleil m'a hâlée.» Autrement dit, bien qu'en bas je sois dans un état de noirceur et de limitation, et occupée à l'accomplissement de choses matérielles,

אבל עי"ז כל זה דוקא הנני בא למעלה גדולה שע"י יתגלה חדשות התגלות עצמותו ומהותו דהיינו דרך כלל עי"ז קיום כל המצות מ"ע ומצות ל"ת.

pourtant, c'est précisément par tout cela que je parviens à une grande élévation, car cela fera apparaître quelque chose de nouveau: une révélation de Son essence et de Son être. De manière générale, cela se produit par l'accomplissement de toutes les mitsvot, les commandements positifs et les commandements négatifs,

שהם בדברים גשמיים אשר שרשם מעולם התהו ואורות דתהו נסתלקו בעצמות המאציל ולכן ע"י קיום רצונו רצון העליון דוקא בדברים הנ"ל יתגלה אור א"ס גילוי יותר נעלה ממה שנתגלה באורות דתיקון.

qui portent sur des choses matérielles dont la racine se trouve dans le Monde de Tohou, et les lumières de Tohou se sont retirées dans l'essence de l'Émanateur. C'est pourquoi, précisément en accomplissant Sa volonté, la volonté suprême, à travers ces choses, la Lumière infinie (Or Ein Sof) se révélera d'une manière plus élevée que ce qui fut révélé dans les lumières de Tikoun.

36 ואף שלמטה אני בהסתר וצמצום אבל ששזפתני השמש. כי שמש ומגן הוי' אלקים ושמש הוא בחינת יחוי"ע לך הוי' הגדולה כו' שבטלים באור א"ס.

Et bien qu'en bas je sois dans la dissimulation et la contraction, « le soleil m'a hâlé ». Car « le soleil et le bouclier, c'est Havaya Elokim », et le « soleil » désigne le niveau de l'unité supérieure (yi'-houda ila'a) — « À Toi, Havaya, appartiennent la grandeur, etc. » — où tout est annulé dans la Lumière infinie.

ולכן כשמאיר למטה השמש התגלות הארה מבחי' יחוי"ע בנפש ע"י ההתכוננות בק"ש בבחינת יחודא עילאה.

C'est pourquoi, lorsque le soleil brille en bas — par la révélation, dans l'âme, d'un rayonnement du niveau de l'unité supérieure — [cela se fait] par la contemplation pendant le Chéma, selon la modalité de l'unité supérieure,

איך דכולא קמיה כלא חשיב וע"י קיום המצות כי כל התגלות אור חדש מאור א"ס שאינו בגדר ההשתלשלות צ"ל ע"י בחינת ממוצע היינו בחינת כתר וע"י תרי"ג ארחין שנמשכו מגלגלתא ונשתלשלו למטה בקיום רצונו ממש.

consistant à considérer que « tout devant Lui est comme rien », ainsi que par l'accomplissement des mitsvot. En effet, toute révélation d'une lumière nouvelle provenant de la Lumière infinie, qui n'est pas dans les limites de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), doit passer par l'intermédiaire d'un niveau intermédiaire, c'est-à-dire Kéter, et par les 613 voies qui procèdent de la Gulgalta et descendent en bas dans l'accomplissement effectif de Sa volonté.

37 ועי"ז ונתגלה האור מסוכ"ע ע"י קיום רצונו בדברים גשמיים אשר שרשם מעולם התהו שנסתלקו האורות למעלה כנ"ל.

Par cela, la lumière du [niveau qui] entoure tous les mondes (sovev kol almin) se révèle, grâce à l'accomplissement de Sa volonté au moyen de réalités matérielles dont la racine se trouve dans le Monde du Tohu, monde dont les lumières se sont retirées vers les hauteurs, comme indiqué plus haut.

אך מעלת הגילוי שע"י קיום מצות ל"ת יותר מהגילוי שע"י קיום מ"ע הוא כי הנה בבחינת סכ"ע יש ג"כ ב' מדרגות האחד מה שנקרא סוכ"ע א"כ הוא שי"ך לעלמין שאף

Mais la supériorité de la révélation qui découle de l'accomplissement des commandements négatifs sur celle qui découle de l'accomplissement des commandements positifs tient à ceci : dans le niveau qui « entoure tous les mondes », il existe également deux niveaux. Le premier est ce que l'on appelle « entourer tous les mondes » ; dès lors, il se rapporte aux mondes, car bien que

שהוא סוכ"ע ואינו מתגלה מ"מ שי"ך לקרותו בשם סוכ"ע לעלמין ושיהיה הסכ"ע בבחי' גילוי ממש הוא ע"י קיום המ"ע שהם בדברים המותרים.

cette lumière les entoure et ne se révèle pas, on peut néanmoins l'appeler « celle qui entoure les mondes ». Et le fait que la lumière qui entoure tous les mondes se manifeste effectivement vient de l'accomplissement des commandements positifs, qui portent sur des réalités permises.

אבל עצמותו ומהותו לא שי"ך לקרותו באמת בשם סוכ"ע כנזכר לעיל והוא בחינת אני הו"י לא שניתו כמו קודם שנברא העולם ממש.

Mais Son essence et Son être ne peuvent véritablement être désignés par le nom « celle qui entoure tous les mondes », comme indiqué plus haut ; c'est le niveau de « Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé », exactement comme avant la création du monde.

38 והוא המתגלה ע"י קיום מצות ל"ת דוקא ע"י גבורות ודחיי הקליפה כי הגבורות בשרשם גבוהים מהחסדים כמו מעלת הזהב על הכסף או כמו שמלח ממתיק הבשר.

Et c'est précisément cela qui se révèle par l'accomplissement des commandements négatifs, au moyen des rigueurs (Guevourot) et du rejet de la kelipa. Car, à leur racine, les rigueurs sont supérieures aux bontés ('Hassadim), comme l'or est supérieur à l'argent, ou comme le sel relève la saveur de la viande :

היאכל תפל מבלי מלח שע"י המלח נתגלה הטעם הרי טעמים שהוא בחינת גבוה (וחיך אוכל יטעם).
לכן גם אותיות גיכ"ק שמהחיך גבוהים משאר אותיות כמ"ש ע"פ וספרתם לכם ממחרת כו' ע"י
באדר"ז דף רצ"ה ע"ב)

«Peut-on manger ce qui est insipide sans sel?» Car c'est par le sel que la saveur se révèle. Ainsi, la saveur, qui est un niveau élevé («et le palais goûte la nourriture»); c'est pourquoi les lettres guimel, youd, kaf et kouf, elles aussi, qui sont formées par le palais, sont supérieures aux autres lettres, comme il est écrit à propos du verset «Vous compterez pour vous-mêmes à partir du lendemain, etc.»; voir l'Idra Zouta, folio 295b),

מתגלה ע"י המלח דוקא שהוא בעצמו למטה מהמאכל שהרי אינו ראוי לאכילה והוא בבחינת גבורות
וגם כמו מלה בסלע משתוקא בתרין

se révèle précisément par le sel, qui, en lui-même, est inférieur à la nourriture, car il n'est pas propre à être mangé et relève des rigueurs. Cela ressemble aussi à [l'adage]: «Une parole vaut un séla, le silence en vaut deux»,

דהיינו ע"י קיום הלי"ת בבחינת שלילה אשר הם בדברים האסורים אשר הניצוצים שנפלו בהן שרשן
ממקום גבוה יותר לכן ע"י קיום רצונו ית' בהן לדחות הקליפה ע"יז הוא התגלות עצמותו ומהותו
ממש.

c'est-à-dire par l'accomplissement des interdictions dans leur aspect négatif, qui concernent les choses interdites, dont les étincelles tombées ont leur racine en un lieu plus élevé. Par conséquent, en accomplissant Sa volonté, béni soit-Il, à leur égard — afin de rejeter la kelipa —, Son essence et Son être mêmes se révèlent par là.

39 וזהו ענין שחורה אני ונאווה. כאהלי קדר. כי הנה מבואר למעלה בענין אברהם שיצא ממנו ישמעאל.

Et tel est le sens de: «Je suis noire, mais belle, comme les tentes de Kédar.» Car il a été expliqué plus haut, au sujet d'Avraham, de qui Yichmaël est issu,

שיצא בבחינת סיגים כמו התהוות האריה למ טה מבח ינת פני אריה שבמרכבה. ואעפ"כ מקבל חיותו
מאברהם

qu'il est issu sous forme de scories, comme le lion d'en bas qui procède du niveau de la face du lion dans le Char céleste. Néanmoins, il reçoit sa force vitale d'Avraham,

אלא שהחיות הוא עיקר בבחינת מקיף כי הסט"א אינו יכול לקבל את הקדושה בבחינת גילוי פנימית רק בבחינת מקיף

mais cette force vitale lui parvient principalement sous forme enveloppante, car la sitra a'hra (l'autre côté) ne peut recevoir la sainteté sous forme de révélation intérieure, mais seulement sous forme enveloppante ;

וכמו י"א סממני הקטורת שהעשרה הן המלוכשים בקליפות בבחינת גלות והי"א הוא בבחינת מקיף והוא לבונה שהוא בעצם לבן ועיקר חיותם הוא מהמקיף כו' (ועמש"ל מזה בפ' תולדות ע"פ ראה ריח בני כו')

comme les onze aromates de l'encens : les dix sont ceux qui sont revêtus dans les kelipot, en état d'exil, et le onzième est sous forme enveloppante ; c'est le lévona (encens), qui est blanc par essence (lavan). Leur force vitale principale provient de l'influence enveloppante, etc. (Voir ce qui a été écrit à ce sujet plus haut, dans la paracha de Toldot, sur le verset : « Vois, le parfum de mon fils, etc. »)

והנה יש ב' מקיפים האחד כמו בחינת לבוש שהוא מקיף מקרוב הב' מקיף עליון יותר

Or, il existe deux [sortes d'influences] enveloppantes : l'une est semblable à un vêtement, qui enveloppe de près ; la seconde est une influence enveloppante plus élevée,

כמו אהל ודירה שהוא מקיף ג"כ אך הוא מקיף מרחוק וגם האהל והדירה יקר יותר מהלבוש כו'.

semblable à une tente ou à une demeure, qui enveloppe également, mais de loin ; la tente et la demeure sont aussi plus précieuses que le vêtement, etc.

40 והנה מה שהקדושה מחיה לסט"א הוא רק מרחוק. וזהו ענין אהלי קדר. אהל דוקא ואומרת כנ"י שכך

יש אצלי גילוי בחינת מקיף עליון אשר הוא מקיף מרחוק כדכתיב זכרו את ה' מרחוק.

Or, la manière dont la sainteté donne vie à la sitra a'hra est uniquement de loin. C'est là le sens des « tentes de Kedar » : précisément une tente. La Communauté d'Israël dit qu'il y a de même en elle une révélation du niveau d'un Or Makif supérieur, qui entoure de loin, comme il est écrit : « Souvenez-vous de D.ieu de loin. »

והיינו כי בחינה סוכ"ע נקרא סובב לעלמין. וזהו ענין הלבושים הנעשים ממעשה המצות והוא בקיום מי"ע

Cela signifie que le niveau de « celui qui entoure tous les mondes » (sovev kol almin) est appelé « entourant les mondes ». C'est là le sens des vêtements formés par l'accomplissement des mitsvot, qui se réalise par l'observance des commandements positifs.

אמנם ע"י שחורה אני בקום מצות ל"ת שהוא בחינת שחורות כעורב עי"ז ונאווה כאהלי קדר שנמשך גילוי עצמותו ומהותו שאין שייך לקרותו אפילו סובב לעלמין כנ"ל

Mais, par « je suis noire », par l'accomplissement des commandements négatifs, qui correspond au niveau de « noire comme un corbeau », alors « belle comme les tentes de Kédar » : une révélation de Son essence et de Son être est attirée, révélation qu'on ne peut même pas appeler « entourant les mondes », comme expliqué plus haut.

(והיינו דכמו שהמקיף המחיה הסט"א הרי רחוק הוא בערך מהם וכמ"ש בע"ח שער עשירי פרק י"א כי אין קדש מתערב בחול כו')

(Cela signifie que, de même que l'Or Makif qui donne vie à la sitra a'hra en est très éloigné par son rang, comme il est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar 10, chapitre 11 : « car le sacré ne se mêle pas au profane, etc. »),

כמ"כ לגבי עצמות א"ס ב"ה הרי גם העולמות היותר עליונים כלא ממש חשיבי ורחוקים יותר בערך לגבי אור א"ס ב"ה יותר לאין קץ מערך ריחוק שבמשל דלעומת זה לגבי בחינת המקיף שלהם דאהלי קדר.

de même, par rapport à l'essence de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, même les mondes les plus élevés sont considérés comme absolument rien, et leur éloignement de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, est infiniment plus grand que la distance, dans l'analogie, entre le côté opposé et l'Or Makif qui l'entoure, celui des « tentes de Kédar ».

ולכן נמשל מקיף זה העליון הנמשך מאור א"ס ב"ה ממש. למשל אהלי קדר כו' דוקא.

C'est pourquoi cet Or Makif supérieur, attiré de la Lumière infinie elle-même, béni soit-Il, est comparé précisément à l'analogie des « tentes de Kédar, etc. ».

ועמ"ש ע"פ מזמור שיר חנוכת הבית מענין ב' מקיפים אלו דלבוש ובית כו' ועוד יש להטעים הענין שנמשל לאהלי קדר דוקא כי הנה בקדושה הם ע"ס עשר ולא אחד עשר וכמ"ש בס"י והובא ברע"מ ר"פ כי תשא.

Voyez aussi ce qui est écrit sur le verset « Psaume, chant pour l'inauguration de la Maison », au sujet de ces deux Or Makif, le vêtement et la maison, etc. On peut encore expliquer pourquoi la comparaison porte précisément sur les tentes de Kédar: dans la sainteté, il y a dix Séfirot, « dix et non onze », comme il est écrit dans Sefer Yetzirah et cité dans le Raaya Mehemna, au début de la parasha Ki Tissa.

ור"ל כי בכתר יש ב' בחינות עתיק ואריך ובחינת עתיק אינו ממנין הע"ס וזהו ולא אחד עשר כו' ועיין בע"ח שער כ"ב פ"א אות ד' ואין אנו מונין כו' וכן בכל כללות האצילות עתיק יומין כו'.

Cela signifie que Kéter comporte deux niveaux, Atik et Arich, et que le niveau d'Atik n'est pas compté parmi les dix Séfirot: c'est le sens de « et non onze, etc. ». Voyez Etz Chaim, Sha'ar 22, chapitre 1, section 4: « et nous ne comptons pas, etc. »; il en va de même pour l'ensemble d'Atsilout, Atik Yomin, etc.

והנה המשכת בחינת מקיף העליון הנ"ל שבבחינת אהל ובית שלמעלה מבחינת לבוש כו' זהו בחינת עתיק שהוא בחינה תחתונה שבמאציל אור א"ס ב"ה ממש.

Or, l'émanation du niveau de la lumière englobante supérieure mentionnée plus haut, au niveau de la tente et de la maison, qui dépasse celui du vêtement, etc., relève d'Atik, le niveau inférieur de l'Émanateur, la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, Lui-même.

ולכן נמשל לאהלי קדר דוקא משום דשם ודאי אין המקיף בערך הפנימי כנ"ל כמ"כ אפילו עולמות היותר עליונים רחוקים מאד בערך לגבי א"ס ב"ה יותר לאין קץ מערך ריחוק שבמשל דאהלי קדר לא מיניה ולא מקצתיה.

C'est pourquoi elle est comparée précisément aux tentes de Kédar, car là, l'englobant n'est certainement pas proportionné à l'intérieur, comme indiqué plus haut. De même, même les mondes les plus élevés sont très éloignés de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, en rang, et ce, à un degré infiniment supérieur à la distance figurant dans l'analogie des tentes de Kédar, [sans rien avoir du tout en commun avec Lui].

ועכ"ז גם מקיף העליון זה מתגלה ע"י קיום מצות ל"ת. ומטעם הנ"ל. וע"פ לשון הקבלה י"ל הטעם שנמשל לאהלי קדר דוקא כי הנה בקדושה הם עשר ולא אחד עשר דהיינו ע"ס והתחלתן מבחינת א"א ופ"י ולא י"א היינו

Et pourtant, cette lumière englobante supérieure se révèle elle aussi par l'accomplissement des mitsvot négatives, pour la raison mentionnée plus haut. Selon le langage de la Kabbala, on peut expliquer pourquoi elle est comparée précisément aux tentes de Kédar : dans le domaine de la sainteté, il y en a dix et non onze, c'est-à-dire les dix Séfirot, dont le point de départ est le niveau d'Arich Anpin ; et le sens de «et non onze» est

כי בחינת עתיק אינו ממנין הע"ס והנה א"א נקרא סוכ"ע אכן בחינת עתיק אינו נקרא אפילו סוכ"ע לכן נמשל לאהלי קדר ששם יש י"א כתרין והבחינה הי"א שזהו בחי' לבונה נקרא בחינת אהלי קדר כנ"ל.

que le niveau d'Atik n'est pas compté parmi les dix Séfirot. Or, Arich Anpin est appelé «celui qui entoure tous les mondes», tandis que le niveau d'Atik n'est même pas appelé «celui qui entoure tous les mondes». C'est pourquoi il est comparé aux tentes de Kédar, où il y a onze couronnes ; le onzième niveau, qui est celui de l'encens, est appelé le niveau des «tentes de Kédar», comme indiqué plus haut.

וא"כ ע"י דקדושה שאינו ממנין העשר ספ"י נמשל לבחינת זו דוקא. וזהו שהיו במשכן י"א יריעות עזים שיומשך גם בחינת מקיף העליון כו'.

Dès lors, Atik de sainteté, qui n'est pas compté parmi les dix Séfirot, est précisément comparé à ce niveau. C'est pourquoi il y avait dans le Tabernacle onze tentures en poil de chèvre : afin que le niveau de la lumière englobante supérieure soit lui aussi attiré, etc.

ועיין מ"ש בד"ה ויקרא אל משה בפ"י ולא יכול משה לבוא אל אהל ועד כי שכן עליו הענן ע"ש. והנה הגם דבמ"ע נמשך ג"כ מבחינת עתיק אך כי במ"ע נמשך מז"ת דע"י המלוכשים בא"א

Voir aussi ce qui est écrit dans le maamar commençant par «Et Il appela Moché», au sujet du sens de «Et Moché ne put entrer dans la Tente de Réunion, car la nuée reposait sur elle» ; voir là-bas. Or, bien que les mitsvot positives attirent elles aussi un influx du niveau d'Atik, elles attirent celui des sept Séfirot inférieures d'Atik Yomin, qui sont revêtues dans Arich Anpin ;

אבל בחינת ג"ר דע"י שאינן מלובשים כלל בא"א נמשך ע"י קיום מל"ת דוקא וכדלקמן ועפ"י יובן ג"כ הטעם דמצות ל"ת תלויין בשערות דז"א דוקא ומ"ע בת"ד דא"א. וזהו ענין שהתורה ניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה כמש"ל בשם האד"ר)

mais le niveau des trois Séfirot supérieures d'Atik Yomin, qui ne sont nullement revêtues dans Arich Anpin, est attiré précisément par l'accomplissement des mitsvot négatives, comme il sera expliqué plus loin. On comprendra ainsi également pourquoi les mitsvot négatives dépendent précisément des cheveux de Zeir Anpin, tandis que les mitsvot positives dépendent des Tikounim de la barbe d'Arich Anpin. Tel est le sens du fait que la Torah fut donnée dans un feu noir sur un feu blanc, comme indiqué plus haut au nom de l'Idra Rabba.

(דקל"ב) ור"ל דאש שחורה זהו בחינת מל"ת ואש לבנה זהו בחי' מ"ע וכ"ה בסה"מ סי' קל"ט בשם הרמ"ז.

(folio 132). Cela signifie que le «feu noir» désigne le niveau des mitsvot négatives, et le «feu blanc», celui des mitsvot positives ; on trouve la même explication dans Sefer Hadrass Melech, section 139, au nom du Ramaz.

והענין דכתיב ותורה אור והנה עיקר אור הנר המאיר הוא מגוון הסמוך לפתילה אבל הגוון לבן המקיף עליו הוא אינו מאיר בעצמו כו'

L'explication est la suivante : il est écrit : «Et la Torah est lumière.» Or, la lumière principale d'une lampe allumée provient de la teinte proche de la mèche, tandis que la teinte blanche qui l'entoure ne produit pas elle-même de lumière, etc. ;

כן הוא לעיל ולכאורה אדרבה עיקר האור הוא מגוון לבן משא"כ הגוון הסמוך לפתילה הוא שחור או גוון תכלת ואינו מאיר כ"כ.

il en est ainsi [comme cela a été indiqué] plus haut. Mais, à première vue, c'est au contraire la teinte blanche qui constitue la lumière principale, tandis que la teinte proche de la mèche est noire, ou bleutée, et ne brille pas autant.

אמנם נראה שהכוונה ע"ד מ"ש בזהר בראשית (דנ"א ע"א) ועל נהורא חורא שריא לעילא נהורא סתימאה דאקיף ליה וכ"כ בפ' לך (דפ"ג ע"ב)

Cependant, il semble que l'intention soit conforme à ce qui est écrit dans le Zohar, Bereishis (folio 51a) : «Au-dessus de la lumière blanche repose une lumière cachée qui l'entoure» ; et de même dans la paracha Lech Lecha (folio 83b) ;

ופי' הרמ"ז (הובא בסה"מ ס"י קל"ט) דנהורא סתימאה הוא על סוד הכתר הסתום ומקיף את הכל כו'.

et le Ramaz a expliqué (cité dans Sefer Hadrass Melech, section 139) que la lumière cachée renvoie au secret du Kéter dissimulé, qui entoure tout, etc.

ומעתה יש להבין ג"כ בענין התורה שנתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה שהם בחינת ב' גוונים הראשוני' וזהו ותורה אור.

Dès lors, on peut également comprendre que la Torah a été donnée dans le feu noir sur le feu blanc, qui correspondent aux deux premières teintes ; c'est là le sens de : «Et la Torah est lumière.»

41 ויש עוד בחינת נהורא סתימאה שהוא מקור האור וזהו ענין דברי סופרים שמהם נמשך להיות בחינת הספר הוא בחינת ותורה אור כו'

Il existe encore le niveau de la lumière cachée (nehora setima'ah), qui est la source de la lumière. C'est là le sens des paroles des Scribes, d'où découle le niveau du livre, lequel est le niveau de «et la Torah est lumière, etc.»

והנה מ"ע הוא בחינת נהורא חיוורא הוא אור אשר יוכל לבא לידי גילוי האור וחסדו מאתו ית' קיום רצונו בקום ועשה והוא בחינת שערות דא"א

Les commandements positifs relèvent à présent du niveau de la lumière blanche (nehora chivara) : c'est une lumière qui peut se révéler — la lumière et la bonté qui émanent de Lui, béni soit-Il —, l'accomplissement de Sa volonté par l'action. C'est le niveau des cheveux d'Arich Anpin,

שהם בחינת כעמר נקא נהורא חיוורא שכדי שיהיה האור בבחי' גילוי א"א רק ע"י בחי' שערות וכמשי"ל בענין התיקון שהוא הממעטת האור כו'.

qui sont le niveau de «comme une laine pure», la lumière blanche ; car, pour que la lumière soit dans un état de révélation, cela n'est possible que par le niveau des cheveux, comme cela a été expliqué plus haut à propos du Tikoun, qui consiste à diminuer la lumière, etc.

אבל הל"ת הם תלויין בשערות דז"א שנקרא שחורה נהורא אוכמא שלמטה מת"ד דא"א שנקרא אש לבנה והיינו כי אין האור בא בבחינת גילוי רצונו בקום ועשה רק בבחינת לא

Mais les interdits dépendent des cheveux de Zeir Anpin, qui sont appelés «noirs», la lumière noire (nehora oukhma), située au-dessous des Tikounim de la barbe d'Arich Anpin, appelée «feu blanc». Autrement dit, la lumière ne se révèle pas comme l'expression de Sa volonté par l'action, mais seulement sous la forme du «ne pas».

ולכן נקרא ג"כ נהורא תכלא שמכלה דבר אחר כי עיקר אתכפיה סט"א הוא ע"י קיום מל"ת.

C'est pourquoi elle est également appelée la lumière bleue (nehora tekhela), qui consume (mekhalé) autre chose ; car l'assujettissement essentiel de la sitra a'hra s'opère par l'observance des commandements négatifs.

אמנם אף שהה למטה משערות דא"א שהם אש לבנה כעמר נקא. אבל באמת שרש האור שבל"ת גבוה יותר מאש לבנה דמ"ע

Toutefois, bien qu'elle soit inférieure aux cheveux d'Arich Anpin, qui sont le feu blanc, « comme une laine pure », en vérité, la racine de la lumière des interdits est plus élevée que le feu blanc des commandements positifs,

דהיינו שהוא מבחינת נהורא סתימאה המקיף על נהורא חיוורא אשר לגודל מדרגתו אינו מושג ענינו ומהותו וכמ"ש בפע"ח שער השבת ספ"ד ועיין מ"ש בביאור ע"פ וקבל היהודים מענין יסוד האש עצמו כו'

c'est-à-dire qu'elle relève du niveau de la lumière cachée qui entoure la lumière blanche ; en raison de l'élévation de son degré, sa nature et son essence ne peuvent être saisies, comme il est écrit dans Pri Etz Chaim, Sha'ar HaShabbos, fin du chapitre 4. Voyez aussi ce qui est écrit dans l'explication sur « Et les Juifs acceptèrent », au sujet de l'élément du feu lui-même, etc. ;

ע"ש והתגלותו הוא ע"י שערות שחורות דז"א שהם בחינת נהורא אוכמא ממש שכמו שהם למטה הם למטה הרבה משערות דא"א

voyez là-bas. Sa révélation s'opère par les cheveux noirs de Zeir Anpin, qui sont précisément le niveau de la lumière noire ; car, du fait de leur position inférieure, ils sont très en dessous des cheveux d'Arich Anpin,

שהם כעמר נקא בחינת ורב חסד להעלות הדברים המותרים שתהיינה כלים ממש לאור א"ס משא"כ בחינת שערות דז"א שחורות

qui sont « comme une laine pure », le niveau de « riche en bonté », afin d'élever les choses permises, de sorte qu'elles deviennent de véritables réceptacles pour la Lumière infinie (Or Ein Sof) ; tandis que le niveau des cheveux de Zeir Anpin est noir,

כעורב בבחינת גבורות לדחות הדברים האסורים אף שיש בהן ניצוץ כו' עכ"ז דוחין אותו בשתי ידיים והרי מעלת ורב חסד גבוה יותר מבחינת הגבורות.

comme un corbeau, relève de l'aspect des sévérités (guevourot) : il rejette les choses interdites — bien qu'elles contiennent une étincelle, etc. — et pourtant on les repousse des deux mains ; or la qualité de « riche en bonté » est supérieure au niveau des sévérités.

אמנם מ"מ בהגבורות דנהורא אוכמא דוקא מתלבש ונמשך בחינת נהורא סתימאה הנ"ל ולא בנהורא חירא.

Néanmoins, c'est précisément dans les sévérités de la lumière noire que le niveau de la lumière cachée mentionnée plus haut s'enveloppe et se prolonge, et non dans la lumière blanche.

משום כי ע"י נהורא חירא ורב חסד שמזה נמשך ימין מקרבת להעלות הדברים המותרים שתהיינה כלי לגילוי א"ס.

Car, par la lumière blanche, « riche en bonté », d'où provient « la droite qui rapproche », les choses permises sont élevées afin qu'elles deviennent un réceptacle pour la révélation de la Lumière infinie —

הנה א"א להיות כלי לאור א"ס אשר אינו בגדר המשכה ולא בגדר סובב רק הם כלי לאור הסכ"ע

il est impossible [qu'elles] soient un réceptacle pour la Lumière infinie, qui n'entre dans les limites ni d'un prolongement ni d'un englobement ; elles ne sont un réceptacle que pour la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin),

ולא לעצמותו ומהותו שאינו בגדר שום המשכה אכן בתלת חללי גלגלתא דז"א אשר שם הוא מקור התחלקות מדות חסדים וגבורות

et non pour Son essence et Son être, qui n'entrent dans les limites d'aucun prolongement. Cependant, dans les trois cavités du crâne (Goulgalta) de Zeir Anpin, où se trouve la source de la division des attributs en bontés et sévérités,

ולכן שם היי יכול להיות גילוי מעלת הגבורות שהוא בחינת ל"ת והדחיה לדחות דברים האסורים אשר ענין דחיה זו הוא קיום הרצון עליון בדבר גבוה יותר מקיום הרצון שבדברים המותרים וכנ"ל בענין קליפה קדמה לפרי כו'

c'est donc là qu'a pu se révéler la supériorité des sévérités, qui relève du niveau des interdits et du rejet : rejeter les choses interdites. Ce rejet accomplit la volonté supérieure dans une chose dont la racine est plus élevée que l'accomplissement de la volonté dans les choses permises, comme expliqué plus haut à propos de « l'écorce précède le fruit », etc.

וזה לא היה יכול להיות בדיקנא דא"א אשר שם הכל בחינת רחמים רבים ורב חסד נהורא חורא כעמר נקא ומעלת הגבורה בדחיה זו שרשה גבוה יותר מן רב חסד הנ"ל וכענין מלה בסלע משתוקא בתרין

Cela n'aurait pas pu se produire dans la barbe d'Arikh Anpin, où tout relève du niveau de la grande miséricorde et de la « richesse en bonté », de la lumière blanche, « comme une laine pure ». La supériorité de la sévérité dans ce rejet a une racine plus élevée que la « richesse en bonté » mentionnée plus haut, comme dans l'adage : « Une parole vaut un séla, le silence en vaut deux »,

דהיינו שעיי' יהיה גילוי עצמות אור א"ס נהורא סתימאה סתימא דכל סתימין. לכן אף שלמטה השערות דז"א הן ודאי למטה במדרגה משערות דא"א מ"מ בהן

C'est-à-dire que, par cela, sera révélée l'essence de la Lumière infinie, la lumière cachée, « la plus cachée de toutes les choses cachées ». Aussi, bien qu'en bas les cheveux de Zeir Anpin soient certainement d'un niveau inférieur à ceux d'Arikh Anpin, néanmoins, en eux...

ועל ידן עיי' קיום מצות ל"ת התלויין בהן נמשך ומתגלה עצמות אור א"ס שלמעלה מהגילוי שעיי' מ"ע הנמשך עיי' שערות דא"א שהן כעמר נקא.

et par eux, grâce à l'accomplissement des mitsvot négatives qui leur sont liées, l'essence de la Lumière infinie est attirée et révélée — elle se situe au-delà de la révélation produite par les mitsvot positives, qui est attirée par les cheveux d'Arikh Anpin, lesquels sont « comme de la laine pure ».

וזהו מ"ש באד"ר (דק"מ ע"א) ובגין דהני שערין אוכמי וחשוכן כתיב מגלה עמוקות מני חשך וע"ש בביאור האדרא מהאריז"ל.

C'est ce qui est dit dans l'Idra Rabba (folio 140a) : « Et parce que ces cheveux sont noirs et sombres, il est écrit : "Il révèle les profondeurs à partir des ténèbres." » Voir également, à cet endroit, l'explication de l'Idra par l'Arizal.

והכוונה כנ"ל שע"י הל"ת נמשך גילוי עמוקות מה שאינו מתגלה עמוקות כאלו ע"י נהורא חיורא דמ"ע כו'.

L'intention est celle qui a été exposée plus haut : par les interdictions est attirée une révélation des profondeurs, de telles profondeurs que la lumière blanche des mitsvot positives ne révèle pas, etc.

42 וכענין ממעמקים קראתיך כו'. וז"ש מאד עמקו מחשבותיך כו' בפרוה כו' להשמידם עדי עד שע"י דחיית הקליפות דוקא נמשך גילוי מבחינת עומק המחשבה עליונה כו'.

Comme dans : «Des profondeurs, je T'ai appelé, etc.» Et c'est ce qui est écrit : «Tes pensées sont très profondes, etc.; lorsque [les méchants] poussent, etc., c'est pour les détruire à jamais» : c'est précisément par le rejet des kelipot qu'est amenée une révélation du niveau de la profondeur de la pensée supérieure, etc.

ועד"ז מצינו במצות ציצית דהתכלת גבוה מהלבן כו' עיין בפע"ח והיינו הך ממש כי ע"י מצות ציצית כתיב ולא תתורו כו'

De même, nous trouvons au sujet de la mitsva des tsitsit que le bleu (te'helet) est supérieur au blanc, etc.; voir Pri Etz Chaim. C'est exactement le même principe : car, au sujet de la mitsva des tsitsit, il est écrit : «et vous ne vous égarerez pas, etc.»,

זהו קיום מצות ל"ת והוא ע"י גוון תכלת שמכלה הרע ודוחהו וע"י גוון לבן כתיב למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי קיום המצות עשה וכמ"ש במ"א. ועוד יתבאר לקמן בטעם שהמל"ת נמשכים משערות דז"א דוקא:

ce qui correspond à l'accomplissement des commandements négatifs; c'est par la nuance bleue qu'ils sont accomplis, car elle consume le mal et le repousse. Quant à la nuance blanche, il est écrit : «afin que vous vous souveniez et accomplissiez tous Mes commandements» : elle correspond à l'accomplissement des commandements positifs, comme il est écrit ailleurs. Il sera également expliqué plus loin pourquoi les interdictions proviennent précisément des cheveux du Zeir Anpin.

43 ו והנה פ"י וענין ונאווה הענין הוא כי הנה המדות שלמעלה מהחכמה היינו שהם מקור המדות

6. Or, voici le sens et la portée du mot « belle » : il existe des attributs qui sont au-dessus de 'Hokhma (sagesse), c'est-à-dire qu'ils sont la source des attributs émotionnels (midot),

וכמו שבמוסף ר"ה ויוה"כ ובנעילה אומרים מי כמוך אב הרחמים שהוא גילוי בחינה עליונה יותר מבחינת אב הרחמן

comme dans la prière de Moussaf de Roch Hachana et de Yom Kippour, ainsi que dans celle de Néila, où nous disons : « Qui est comme Toi, Père des miséricordes », expression qui révèle un niveau supérieur à celui de « Père miséricordieux ».

כי פי"א אב הרחמן היינו בהתלבשות האור במדת הרחמנות והוא ממדות דאצילות אבל אב הרחמים פי"א שמהווה וממשיך מדת רחמנות לרחם על העולמות ולהחיותם

Car « Père miséricordieux » désigne la lumière revêtue de l'attribut de miséricorde, qui fait partie des attributs du Monde d'Atsilout (Émanation) ; tandis que « Père des miséricordes » signifie qu'Il fait naître et suscite l'attribut de miséricorde, afin d'avoir pitié des mondes et de leur donner la vie

(וזהו הטוב כי לא כלו רחמיך) והוא בחינות המדות שלמעלה מהחכמה ולכן אומרים זה במוסף ונעילה כשאומרים קדושת כתר.

(et c'est là « le Bon, car Tes miséricordes n'ont pas pris fin »). C'est le niveau des attributs qui sont au-dessus de 'Hokhma ; c'est pourquoi ces paroles sont dites dans la prière de Moussaf et celle de Néila, lorsqu'on récite la Kedoucha de « Kéter ».

והנה להיות הגילוי משם במדות דאצילות הוא ע"י בחינת שערות. שהשערות הן רק בחינת צומח עד"מ Or, pour que la révélation de cette source parvienne aux attributs du Monde d'Atsilout, elle passe par le niveau des cheveux. Car les cheveux ne sont, par analogie, que du niveau végétal,

כי גם המדבר כלול מדצח"מ ובחינת שערות הם רק בחינת צומח שבו שהוא בחינת המדות שנקרא צומח. משא"כ החכמה נקרא חי שלמעלה מבחינת צומח וכמ"ש והחכמה תחיה.

car même l'être parlant comprend les niveaux minéral, végétal, animal et parlant, et le niveau des cheveux n'est que le niveau végétal en lui, c'est-à-dire celui des attributs, appelés « végétal ». Il n'en va pas de même pour 'Hokhma, appelée « vivant », qui se situe au-dessus du niveau végétal, comme il est écrit : « et la sagesse donne la vie ».

44 וכמו שהחכמה דאצילות היא למעלה מהמדות דאצילות ונקרא חיה והמדות הן בחינת צומח כך ג"כ בבחינת ע"י וא"א המדות נקרא צומח

De même que la 'Hokhma d'Atsilout est au-dessus des attributs d'Atsilout et est appelée «vivante», tandis que les attributs (midot) sont le niveau du «végétatif», ainsi, dans le niveau d'Atik Yomin et d'Arikh Anpin, les attributs sont également appelés «végétatif».

וזהו בחינת ושער רישיה כעמר נקא. ומשם שרש הגילוי שע"י מ"ע. אבל ע"י הלי"ת נמשך גילוי חב"ד דע"י.

C'est là le niveau de «et les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure». C'est de là que vient la racine de la révélation produite par les commandements positifs. En revanche, par les interdits se révèle la 'Hokhma, la Bina et le Daat d'Atik Yomin.

כי הנה מ"ע ומל"ת נמשכים משם הוי" הלי"ת מ"י"ה ומ"ע מו"י"ה ואין הפ"י שהם משם הוי" שמלובש בע"ס דאצילות שהרי מבואר למעלה באריכות שהמצות הם גילוי אור א"ס ע"י בחינת הכתר שהוא הממוצע כו'.

Car les commandements positifs et les interdits émanent du Nom Havaya : les interdits, du youd-hé, et les commandements positifs, du vav-hé. Cela ne signifie pas qu'ils émanent du Nom Havaya tel qu'il est revêtu dans les dix Séfirot d'Atsilout, car il a été expliqué longuement plus haut que les mitsvot sont une révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), par le niveau de Kéter, qui est l'intermédiaire, etc.

אלא הפ"י שנמשכים משם הוי" דע"י וא"כ המ"ע שנמשכים מו"י"ה היינו גילוי בחינת ז"ת דע"י שהם המדות וגילוי זה הוא ע"י בחינת השערות ושער רישיה כעמר נקא בחינת צומח

Cela signifie plutôt qu'ils émanent du Nom Havaya d'Atik Yomin. Dès lors, les commandements positifs, qui émanent du vav-hé, sont la révélation du niveau des sept Séfirot inférieures d'Atik Yomin, qui sont les attributs ; cette révélation se fait par le niveau des cheveux : «et les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure», le niveau végétatif.

אמנם הלי"ת שנמשכים מ"י"ה היינו חב"ד דע"י א"א שיהיה גילוי בחינה זו ע"י שערות ובחינת צומח כו'.

Mais les interdits, qui émanent du youd-hé, correspondent à la 'Hokhma, à la Bina et au Daat d'Atik Yomin ; il est impossible que ce niveau soit révélé par les cheveux et le niveau végétatif, etc.

45 ומ"מ נמשך גילוי זה ע"י שערות שחורות דו"א שהן למטה משערות דא"א וזהו מגלה עמוקות מני חשך כו'.

Néanmoins, cette révélation se transmet par les cheveux noirs de Zeir Anpin, qui sont en dessous des cheveux d'Arich Anpin ; c'est là le sens de « Il révèle les profondeurs hors des ténèbres, etc. »

והענין כי אדרבה לפי שבחינת חב"ד דע"י הוא בחינת היותר גבוה לכן יהי התלכשותו בבחינת שלמטה יותר וכענין הנזכר לעיל מאריה ושור דהאריה שרשו גבוה יותר הרבה משרש השור

L'explication est la suivante : au contraire, puisque le niveau de 'Hokhma, Bina et Daat d'Atik Yomin est le plus élevé, son revêtement se fera donc dans un niveau plus bas, comme dans l'exemple mentionné plus haut du lion et du bœuf : la racine du lion est bien plus élevée que celle du bœuf,

והרי למטה האריה הוא למטה במדרגה אלא דהיא הנותנת כו' וכך עד"מ זה להבדיל יובן גם למעלה יותר אשר האור מבחינת חב"ד דע"י לא יוכל להתלבש בשערות דא"א

et pourtant, en bas, le lion est d'un niveau inférieur — mais c'est précisément là la cause, etc. À la lumière de cet exemple, en faisant la distinction nécessaire, on comprendra aussi ce qui se passe à un niveau encore plus élevé : la lumière du niveau de 'Hokhma, Bina et Daat d'Atik Yomin ne peut se revêtir dans les cheveux d'Arich Anpin,

רק למטה מהן בשערות דז"א אשר שם האור מאיר על ידי הדחייה בדרך לא כו'.

mais seulement plus bas qu'eux, dans les cheveux de Zeir Anpin, où la lumière brille par le rejet, selon la modalité du « non », etc.

46 ובוזה יובן הפי' שחורה אני ונאווה שלהיות גילוי בחינת ונאווה הוא דוקא ע"י שחורה אני שחורות כעורב

Par cela, on comprendra le sens de «Je suis noire, mais belle»: la révélation du niveau de «belle» vient précisément par «Je suis noire», «noire comme un corbeau».

והענין כי פי' ונאווה היינו כמ"ש חכמת אדם תאיר פניו והוא בחינת יאר ה' פניו אליך

L'explication est que «belle» signifie, comme il est écrit : «La sagesse de l'homme éclaire son visage»; c'est le niveau de «Que D.ieu fasse briller Son visage vers toi»,

שהוא תיקון השביעי מ"ג תקונים דא"א תיקון ואמת שהוא הארת פנים שהפנים פנוי משערות כי הוא למעלה מבחינת שערות וצמצומים שהן רק בחינת צומח.

qui est le septième des treize tikounim d'Arieh Anpin, le tikoun de «et vérité», c'est-à-dire l'illumination du visage; car le visage est dépourvu de poils, puisqu'il se situe au-dessus du niveau des poils et des contractions, qui ne relèvent que du végétal.

אבל חכמת אדם תאיר פניו היינו עצמות חכמה שבכתר שלמעלה מבחינת צומח כנ"ל (ועיין מ"ש מענין זה בביאור ע"פ ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם ועיין בהרמ"ז בפרשה ויקרא בתחלת הפ' שכי שבתיקון ואמת מאיר דעת דעתיק כו' ע"ש).

Mais «La sagesse de l'homme éclaire son visage» désigne l'essence de 'Hokhma en Kéter, au-dessus du niveau du végétal, comme expliqué plus haut. (Voyez ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication sur «Et Moché écrivit leurs étapes selon leurs départs»; voyez aussi le Ramaz sur la paracha de Vayikra, au début de la paracha, où il écrit que, dans le tikoun de «et vérité», le Daat d'Atik rayonne, etc.; voyez là-bas.)

וזהו שחורה אני ונאווה שע"י קיום מצות ל"ת שהם נמשכים מבחי"י שער"י אוכמי. עי"י ונאווה הוא גילוי הארת פנים שהוא למעלה מעלה מבחינת השערות דא"א וכנ"ל.

Tel est le sens de «Je suis noire, mais belle»: par l'accomplissement des mitsvot négatives, qui découlent du niveau des cheveux noirs, vient «belle», c'est-à-dire la révélation de l'illumination du visage, infiniment supérieure au niveau des cheveux d'Arieh Anpin, comme expliqué plus haut.

ועוד בחינה גבוה יותר והוא ענין כיריעת שלמה שהשלום שלו ע"ש הפסוק או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי.

Il existe encore un niveau plus élevé: c'est le sens de «semblables aux tapisseries de Chlomo» — [le Roi] à qui appartient la paix (shalom) —, selon le verset: «Ou qu'il saisisse Ma forteresse, qu'il fasse la paix avec Moi; la paix, qu'il la fasse avec Moi.»

כ"פ שלום היינו בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה. פ"י בפמליא של מטה היינו שיהיה התאחדות וגילוי אצילות בבי"ע צ"ל ע"י שלום המחברן ומקשרן.

La «paix» est mentionnée deux fois: il s'agit de la cour céleste et de la cour terrestre. Le sens de «dans la cour terrestre» est le suivant: pour qu'il y ait union et révélation d'Atsilout dans Béria, Yetsira et Assiya, il faut une paix qui les unisse et les lie.

47 ושלום בפמליא של מעלה היינו התקשרות וגילוי אור המאציל בנאצלים הוא על ידי בחינת יסוד המייחדן ועושה שלום בין דברים רחוקים אשר אין ערוך זה לזה

Et la paix dans la cour céleste désigne le lien et la révélation de la lumière de l'Émanateur dans les niveaux émanés; cela s'accomplit par le niveau de Yessod, qui les unit et fait la paix entre des choses éloignées, sans commune mesure les unes avec les autres.

שהרי הוא יתברך המתנשא מימות עולם דאצילות ומ"מ מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית כו'

Car Lui, béni soit-Il, est «élevé au-dessus des jours du monde» d'Atsilout, et pourtant, «dans Sa bonté, Il renouvelle chaque jour, constamment, l'œuvre de la création, etc.»

(ולפמ"ש בשל"ה פ' ואתחנן דטוב במלופם הוא הטוביות התוכיות הנבחרת מהטוב כו' עכ"ל ועיין בזהר תרומה קס"ה י"ל דטובו הוא הבחי' העליונה שבכתר שע"י מחדש וממשיך האור ברב חסד דא"א כו' ועיין בזהר ר"פ אמור ובהרמ"ז שם ועמ"ש בד"ה ואתחנן מענין ובטובו מחדש כו')

(Selon ce qui est écrit dans le Shelah, Parshas Va'eschanan: «Le "bien", dans son sens plein, désigne la bonté intérieure, le meilleur du bien, etc.», fin de citation — voir aussi le Zohar, Terumah, [folio] 165 — on peut dire que «Sa bonté» est le niveau le plus élevé de Kéter, par lequel Il renouvelle et fait descendre la lumière dans la «grande bonté» d'Arich Anpin, etc. Voir aussi le Zohar au début de Parshas Emor, ainsi que le Ramaz à cet endroit; et voir ce qui est écrit dans le discours commençant par «Va'eschanan», au sujet de «dans Sa bonté, Il renouvelle, etc.»)

גם באצילות לבד יש ב"פ שלום היינו יחוד חו"ב ע"י הדעת המחברן והתכללות חו"ג ע"י הת"ת גם להיות כל מדה כלולה מעשר כ"ז הוא ענין עושה שלום במרומיו.

Même dans Atsilout seul, il y a la paix sous deux formes: l'union de 'Hokhma et de Bina par Daat, qui les relie, et l'inclusion mutuelle de 'Hessed et de Guevoura par Tiferet; il y a aussi le fait que chaque attribut soit composé de dix. Tout cela relève de «Il fait la paix dans Ses hauteurs».

48 וכל זה הוא ענין התלבשותו בעולמות ועושה שלום ביניהם עיין באגה"ק ע"פ והיה מעשה הצדקה שלום

Tout cela relève de Son revêtement dans les mondes et de la paix qu'Il établit entre eux. Voir Igueret HaKodech, sur le verset: «L'œuvre de la charité sera la paix.»

אבל יריעות שלמה היינו שהשלום שלו שאין שייך כלל שם לומר שיש שני דברים שצריך לעשות שלום ביניהם כ"א הכל כלא ממש חשיבי.

Mais «les tentures de Chlomo» désignent [Celui] à qui appartient la paix: il n'y a alors absolument pas lieu de dire qu'il existe deux choses entre lesquelles il faut établir la paix; au contraire, tout est considéré comme n'étant véritablement rien.

אפילו אור צח אֹכֵם הוא קמיה ובטלים במקורן כזיו השמש במקורו אשר אין שייך לקרוא בשם אור מחמת כי הוא בטל במאור

Même «une lumière pure est ténèbres devant Lui», et elles sont annulées dans leur source, comme le rayonnement du soleil dans sa source, auquel on ne saurait donner le nom de «lumière», puisqu'il est annulé dans le luminaire

(וזהו כענין יחוד וביטול ע"ס דעקודים במאצילן שהם עקודים בכלי אחד שמעוצם הביטול בא"ס ב"ה הרי הם בכלי אחד כו' ואין שייך לומר שיש שנ דברים שצריך לעשות שלום ביניהם כמו בע"ס דאצילות שכל אחד בכלי מיוחד)

(Cela ressemble à l'union et à l'annulation des dix Séfirot d'Akoudim dans leur Émanateur : elles sont «liées» dans un seul réceptacle, car l'intensité de leur annulation dans l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, les maintient dans un seul réceptacle, etc. Il n'y a pas lieu de dire qu'il existe deux choses entre lesquelles il faut établir la paix, comme pour les dix Séfirot d'Atsilout, dont chacune possède son propre réceptacle.)

ולע"ל יתגלה בחי' זו גם כן דיריעות שלמה דהיינו כאשר יהיה התגלות עצמותו ומהותו אני הו"י לא שניתי זהו נקרא יריעות שלמה שהוא מקיף על כל בחי' השלום וגבוה מהם.

Et, dans le Temps futur, ce niveau aussi, celui des «tentures de Chlomo», sera révélé : lorsque Son essence et Son être se dévoileront — «Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé» —, cela s'appelle «les tentures de Chlomo» ; elles englobent tous les niveaux de paix et leur sont supérieures.

הנה יריעות שלמה הם לבנים דהנה כתיב וישכם לבן בבקר היינו הארה מבחינת לובן העליון התגלות חסד עליון בכל הפרצופים וינשק לבניו

Or, les tentures de Chlomo sont blanches. Car il est écrit : «Et Lavan se leva de bon matin» ; cela désigne une illumination du niveau de la blancheur supérieure, le dévoilement de la bonté supérieure dans tous les partsoufim ; «et il embrassa ses fils

ולבנותיו הם בחינת עילה ועלול משפיע מקבל ואח"כ וישב ל בן למק ומו אך זהו הכל בחינת הארת החסד א"ס ב"ה המתגלה באצי'

et ses filles» : cela désigne le niveau de cause et d'effet, de celui qui donne et de celui qui reçoit ; puis : «et Lavan retourna à sa place.» Mais tout cela relève de l'illumination de la bonté de l'Infini, béni soit-Il, révélée dans Atsilout.

אמנם מרבע"ה ביקש אעברה נא ואראה את ההר הטוב הזה והלבנון ופי' לבנון כפל לשון הליבון היינו מקור הלבנונית שאינו יכול להתלבש כלל בע"ס ומאיר רק בבחינת מקיף

Cependant, Moché notre maître demanda: «Laisse-moi traverser, je te prie, et voir la bonne montagne et le Libanon.» Libanon est une forme redoublée de «blancheur» (liboun), c'est-à-dire la source de la blancheur, qui ne peut absolument pas se revêtir dans les dix Séfirot et ne brille que sous forme enveloppante

(וז"ש ואראה כו' כי עצם הגילוי יהיה רק לעתיד והתהלכתי בתוכם או אעפ"כ על ידי קיום מצות התלויות בארץ יוכל לבא לבחינת שיראה את בחינת הלבנון בבחינת ראה לבד) ונקרא יריעות שלמה. נוטה שמים כיריעה.

(Et c'est ce qui est écrit: «et je verrai, etc.», car la révélation essentielle n'aura lieu que dans les Temps futurs, «et Je marcherai au milieu de vous»; ou bien, néanmoins, par l'accomplissement des mitsvot liées à la Terre, il pourra parvenir au niveau où il verra le Libanon, par la vue seulement.) Et cela est appelé «les tentures de Chlomo»: «Il déploie les cieux comme une tenture.»

והענין דמבואר למעלה דעל ידי קיום מל"ת נמשך גילוי חב"ד דע"י וזהו מ"ש דל"ת נמשכים מ"ה.

L'explication est la suivante: il a été expliqué plus haut que l'accomplissement des interdictions suscite une révélation de 'Hokhma, Bina et Daat d'Atik Yomin; c'est ce que signifie l'affirmation selon laquelle les interdictions procèdent de youd-hé.

ועל גילוי זה אמר ונאווה כאהלי קדר וכמש"ל הטעם שהמשיל גילוי זה כאהלי קדר. ואח"כ אמר עוד שיתגלה בחינת גבוה יותר

Et c'est à propos de cette révélation qu'il est dit: «belle comme les tentes de Kédar»; la raison pour laquelle cette révélation a été comparée aux tentes de Kédar a été exposée plus haut. Puis il est dit encore qu'un niveau plus élevé sera révélé,

והיינו מקיפים דחב"ד דע"י וזהו בחינת כיריעות שלמה (ועיין במבוא שערים) (שער שני חלק שלישי פ"ה) החלק המעולה והגדול מאד הוא הנשאר מקיף כו' ע"ש.

à savoir les lumières enveloppantes de 'Hokhma, Bina et Daat d'Atik Yomin; c'est là le niveau de «comme les tentures de Chlomo». (Voir également Mevo She'arim) (Sha'ar 2, Part 3, chapitre 5): «La part supérieure et très grande est celle qui demeure enveloppante, etc.»; voir là-bas.

וצ"ל ממ"ש (בשער ג' ח"א פ"ה) כי אור הפנימי גדול כו' וכ"כ בע"ח (במהדורא קמא ש"י ספ"ב).

Il faut concilier cela avec ce qui est écrit (dans Sha'ar 3, Part 1, chapitre 5), à savoir que la lumière intérieure est grande, etc. ; Etz Chaim l'écrit également (dans la première édition, Sha'ar 10, fin du chapitre 2).

וכ"כ במ"ח מס' עתיק ספ"א. ועיין מש"ש במבוא שערים (ש"ג ח"א רפ"ה) ואולי המעיין כו'

C'est également ce qui est écrit dans Mishnas Chassidim, Maseches Atik, fin du chapitre 1. Voir aussi ce qui est écrit là dans Mevo She'arim (Sha'ar 3, Part 1, début du chapitre 5) : « Et peut-être le lecteur, etc. » ;

ע"ש ועיין בהרמ"ז ר"פ שמיני מענין א"פ וא"מ דעתיק שהא"מ הוא מתפשט וכו' עד אין חקר עכ"ל

voir là-bas. Voir également le Ramaz, au début de Parshas Shemini, au sujet de la lumière intérieure et de la lumière enveloppante d'Atik: la lumière enveloppante se déploie, etc., au-delà de toute recherche. Fin de citation.

והיינו כמ"ש כאן והכל על ידי בחי' שחורה אני שירדה הנשמה למטה בכדי לקיים בחינת אתכפא ואתהפכא חשוכא לנהורא כו'

Et c'est ce qui est écrit ici. Tout cela advient par le niveau de « je suis noire » : l'âme est descendue ici-bas afin de mettre en œuvre l'assujettissement (iskafya) et la transformation (is'hapcha) des ténèbres en lumière, etc.,

על ידי סור מרע ועשה טוב שע"ז יתבררו כל הסיגים ממה שנפל משבירת הכלים ולא יהיה שום מסך מבדיל. ונגלה כבוד ה' עין בעין יראו. ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

par « Écarte-toi du mal et fais le bien », car ainsi toutes les scories provenant de ce qui est tombé lors du brisement des réceptacles seront purifiées, et aucun écran séparateur ne subsistera. « La gloire de D.ieu sera révélée » ; « ils verront de leurs yeux » ; « en ce jour, D.ieu sera Un et Son Nom sera Un ».

(ויובן עוד ענין בחינת יריעות שלמה ממ"ש במ"א סד"ה עד דלא ידעי בין ארור המן לברוך מרדכי כי ארור המן הוא הקליפה המכסה ומסתיר שם י"ה בחינת הלי"ת וברוך מרדכי הוא המשכת מ"ע בחינת וי"ה.

(On comprendra davantage le niveau des « rideaux de Chlomo » à partir de ce qui est écrit ailleurs, à la fin du discours qui commence par « Jusqu'à ce qu'il ne sache pas [faire la différence] entre "Maudit soit Haman" et "Béni soit Mordekhaï" » : « Maudit soit Haman » désigne la kelipa qui couvre et dissimule le Nom youd-hé, le niveau des commandements négatifs, tandis que « Béni soit Mordekhaï » désigne le flux des commandements positifs, le niveau de vav-hé.)

ובחינת תשובה עילאה עולה למעלה מבחינת וי"ה ומבחינת וי"ה וכמ"ש גבי יום הכפורים לפני הוי' תטהרו למעלה מבחינת שם הוי' שבו תלויין המצות עשה ומצות לא תעשה כו'.

Et le niveau de la techouva supérieure (techouva ila'a) s'élève au-dessus du niveau de youd-hé et de celui de vav-hé, comme il est écrit au sujet de Yom Kippour : « Devant Havaya, vous serez purifiés », c'est-à-dire au-dessus du niveau du Nom Havaya, dont dépendent les commandements positifs et les commandements négatifs, etc.

וכן כפורים זכו לגילוי זה ע"י המס"נ בגזירת המן שהושחרו פניהם וזהו בחינת שחורה אני ונאווה כיריעות שלמה.

De même, à Pourim, ils méritèrent cette révélation grâce au sacrifice de soi (messirout néfesch) face au décret de Haman, qui avait noirci leurs visages ; c'est là le niveau de « Je suis noire, mais belle, comme les rideaux de Chlomo ».

ולכן השמחה עד דלא ידעי בין כו' כי הוא גבוה הרבה מבי' הבחינות דעשה ול"ת כו' ולכן ביוהכ"פ היה מלבין הלשון של זהורית והוא ע"י ההמשכה ממקור הלבנונית וכענין והלבנון כו') :

C'est pourquoi la réjouissance va « jusqu'à ce qu'il ne sache pas faire la différence entre, etc. », car elle se situe bien au-dessus des deux niveaux, celui des commandements positifs et celui des commandements négatifs, etc. C'est pourquoi, à Yom Kippour, le fil cramoisi devenait blanc ; cela se produisait par le flux provenant de la source de la blancheur, comme dans « et le Levanon, etc. »)

49 ז ואחכ"ז יובן ג"כ פי' הפסוק מפני שיבה תקום כו'. דהנה מבואר בלק"ת מהאריז"ל בטעמי מצות סוף פר' קדושים. דמפני שיבה תקום. היינו דיקנא דא"א. והדרת פני זקן. היינו דיקנא דז"א.

7. Après tout cela, le sens du verset « Lève-toi devant la tête chenue, etc. » sera également compris. En effet, il est expliqué dans le Likkutei Torah de l'Ari Zal, dans Taamei HaMitsvot, à la fin de la paracha Kedochim, que « Lève-toi devant la tête chenue » se rapporte à la barbe d'Arieh Anpin, et que « et honore le visage du vieillard » se rapporte à la barbe de Zeir Anpin.

50 ואיך שייך לומר על האדם שלמטה שיקום מפני אריך וז"א כו' והלא לית מחשבה תפיסא כו' וכתוב כי לא יראני האדם וחי כו'.

Mais comment peut-on dire d'un homme d'ici-bas qu'il doit se lever devant Arieh Anpin et Zeir Anpin, etc. ? N'est-il pas dit : « Aucune pensée ne peut saisir, etc. », et n'est-il pas écrit : « Car nul homme ne peut Me voir et vivre, etc. » ?

אלא הענין דהכוונה על קיום התורה ומצות שהן נמשכין מדיקנא דא"א ומדיקנא דז"א. המ"ע הן המשכות מדיקנא דא"א והלא תעשה הם בדיקנא דז"א.

Mais voici de quoi il s'agit : cela désigne l'accomplissement de la Torah et des mitsvot, qui se prolongent depuis la barbe d'Arieh Anpin et la barbe de Zeir Anpin. Les commandements positifs se prolongent depuis la barbe d'Arieh Anpin, tandis que les interdictions relèvent de la barbe de Zeir Anpin.

51 וכשמקיים המצוה בהידור מצוה כדין ה"ז מקיים מפני שיבה תקום כו' וביותר לפמ"ש במ"א שהמצות נקרא שלוחי ה' ושלוחו של אדם כמותו א"כ זהו ממש מפני שיבה תקום כו'

Et lorsqu'on accomplit la mitsva en l'embellissant comme il convient, on accomplit ainsi « Lève-toi devant une tête chenue, etc. ». À plus forte raison selon ce qui est écrit ailleurs : les mitsvot sont appelées « les envoyés de D.ieu », et « l'envoyé d'une personne est comme elle-même » ; dès lors, c'est littéralement « Lève-toi devant une tête chenue, etc. ».

וכן בכלל זה הידור ת"ח וקימה מפני ס"ת וכמבואר בזהר ס"פ קדושים רב המנונא סבא כד הוה חמא ס"ת הוה קם מקמי' ואמר מפני שיבה תקום כו'.

Cela inclut également l'honneur dû à un érudit en Torah et le fait de se lever devant un rouleau de la Torah, comme l'explique le Zohar à la fin de la paracha Kedochim : lorsque Rav Hamnouna Sava voyait un rouleau de la Torah, il se levait devant lui et disait : « Lève-toi devant une tête chenue, etc. »

וזהו דקיי"ל (בקידושין דף ל"ב ע"ב) דמפני שיבה תקום היינו זקן וחכם. והדרת פני זקן היינו שקנה חכמה ואפילו יניק וחכים

C'est pourquoi nous statuons (Kiddushin, daf 32b) que «Lève-toi devant une tête chenue» désigne celui qui est âgé et sage, tandis que «honore le visage de l'ancien» désigne celui qui a acquis la sagesse, même s'il est jeune et sage.

והיינו כפירוש הלק"ת דמפני שיבה תקום היינו דיקנא דא"א שהוא בחי' סבא כמ"ש ועתיק יומין יתיב כו'

Cela correspond à l'explication du Likkutei Torah [de l'Arizal]: «Lève-toi devant une tête chenue» désigne la barbe d'Arich Anpin, qui est le niveau de l'Ancien (Sava), comme il est écrit: «Et l'Ancien des jours s'assit, etc.,

ושער רישי' כעמר נקא אבל והדרת פני זקן היינו בדיקנא דז"א אשר הוא בחי' קווצותיו תלתלים שחורות כו'

et les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure.» Mais «honore le visage de l'ancien» désigne la barbe de Zeir Anpin, qui est le niveau de «ses boucles sont ondulées, noires, etc.,

אלא שקנה חכמה קנין הוא המשכה מההעלם אל הגילוי שנמשך בו מח"ס וכדפי' באדרא (דק"מ ע"א)

si ce n'est que «celui qui a acquis la sagesse»: l'acquisition (kinyan) est un passage du caché au révélé, par lequel le cerveau caché (mo'ha setima'a) est attiré en lui, comme l'explique l'Idra (daf 140a):

ובגין דהני שערי אוכמי וחשוכן כתיב מגלה עמוקות מני חשך כו' שנמשך ע"י קיום מל"ת בחי' עומק הח"ע עמקו מחשבותיך כו'.

«Et parce que ces cheveux sont noirs et sombres, il est écrit: "Il révèle les profondeurs depuis l'obscurité, etc."»: par l'accomplissement des interdits, le niveau de la profondeur de la 'Hokhma supérieure est attiré, selon les mots: «Tes pensées sont très profondes, etc.,

וכמבואר לעיל באריכות. והנה פי' ויראת מאלקיך פי' בלק"ת שם שהוא בחי' נוק' מלי' דאצילות.

comme cela a été expliqué plus haut en détail. À présent, l'explication de «et tu craindras ton D.ieu»: le Likkutei Torah [de l'Arizal] explique à cet endroit qu'il s'agit du niveau de Noukva, Mal'-hout d'Atsilout.

52 והענין דזה קאי על תשבע"פ דמלכות פה תורה שבעל פה קרינן לה. וזי מצות דרבנן ושאר סייגים וגדרים שמדברי סופרים

L'explication est que cela se rapporte à la Torah orale, car «Mal'hout est la bouche; nous l'appelons Torah orale»; ainsi qu'aux sept mitsvot rabbiniques et aux autres mesures de sauvegarde et barrières établies par les paroles des Scribes.

וכן משמע בזהר שם אמר ר' שמעון מכאן רמז לתשב"כ ורמז לתשבע"פ וכמ"ש במק"מ שם דתשבע"פ היא בחינת נוקי וע"ז נאמר ויראת מאלקיך

C'est aussi ce qui ressort du Zohar à cet endroit: Rabbi Chimon dit: «De là, on trouve une allusion à la Torah écrite et une allusion à la Torah orale»; et, comme il est écrit dans le Mikdash Mélekh à cet endroit, la Torah orale est le niveau de Noukva, et c'est à son sujet qu'il est dit: «et tu craindras ton D.ieu».

והענין כי המלי היא למטה מז"א וכ"ש מאריך וע"ז נאמר שערך כעדר העזים כו' ולכן הוצרך לומר על זה ויראת

L'explication est que Mal'hout est en dessous de Zeir Anpin, et à plus forte raison en dessous d'Arieh Anpin; et c'est à son sujet qu'il est dit: «Tes cheveux sont comme un troupeau de chèvres, etc.» C'est pourquoi il a fallu dire à ce sujet: «et tu craindras»,

כי באמת חמורים דברי סופרים מדברי תורה כו' וכנודע מענין ערבים עלי דברי סופרים יותר מיינה של תורה ששרשן מבחינת סופר שלמעלה מתשב"כ שהיא בחי ספר.

car, en vérité, les paroles des Scribes sont plus rigoureuses que les paroles de la Torah, etc., comme on le sait au sujet de: «Les paroles des Scribes me sont plus chères que le vin de la Torah», car leur racine se trouve au niveau du scribe (sofer), qui est au-dessus de la Torah écrite, laquelle est le niveau du livre (sefer).

53 וכמ"ש עוד במ"א בפ"י בינה יתירה ניתנה באשה מבאיש. דקאי על תשבע"פ. דענין שבע מצות דרבנן

Comme il est également écrit ailleurs, au sujet de «Une compréhension supérieure a été donnée à la femme plutôt qu'à l'homme»: cela désigne la Torah orale. Quant aux sept commandements rabbiniques,

כמו נט"י ועירובין ונר חנוכה ענינם ג"כ לדחות יניקת החיצונים כמו במצות ל"ת שע"י נט"י לא יינקו החיצונים מהמדות מהצפרנים כו'

tels que le lavage des mains, les érouvin et la lampe de Hanouka, ils ont eux aussi pour fonction de repousser la vitalité des forces extérieures, comme les commandements d'interdiction : par le lavage des mains, les forces extérieures ne tirent pas leur vitalité des attributs, à partir des ongles, etc.

וזה נעשה במצות דרבנן ע"י קום ועשה מה שבתשכ"כ לא יוכל להיות בחי' זו רק על ידי לא שזהו ענין מל"ת ובתשבע"פ בא ונמשך בחי' זו בז' מצות דרבנן שהם מ"ע דרבנן

Cela s'accomplit dans les commandements rabbiniques par une action positive, tandis que dans la Torah écrite, ce niveau ne peut se manifester que par le «ne... pas», qui caractérise les commandements d'interdiction ; dans la Torah orale, ce niveau vient et se trouve attiré dans les sept commandements rabbiniques, qui sont des commandements positifs rabbiniques.

וזהו בינה יתירה ניתנה באשה ועמ"ש בביאור ע"פ כה תברכו בענין ואיך לא אשא פנים לישראל שאני כתבתי ואכלת ושבעת וברכת והם דקדקו על עצמן עד כזית כו'

C'est là le sens de «Une compréhension supérieure a été donnée à la femme». Voyez aussi ce qui est écrit dans l'explication sur «Ainsi vous bénirez», à propos de : «Comment ne porterais-je pas faveur à Israël? Car j'ai écrit: "Tu mangeras, tu seras rassasié et tu béniras", et eux se montrent scrupuleux envers eux-mêmes jusqu'à la mesure d'une olive, etc.»

דהיינו שהם המשיכו מלמעלה מבחינת ההמשכה שעל ידי תשכ"כ כו' ע"ש ועמ"ש מזה עוד בפרשה מטות בד"ה ושמע אביה את נדרה ולכן נאמר על זה ויראת מאלקיך בחינת מל' תשבע"פ קרינן לה.

C'est-à-dire qu'ils ont attiré d'en haut, depuis un niveau supérieur à celui de l'effusion qui s'opère par la Torah écrite, etc. Voyez là-bas. Voyez également ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha Matot, dans le maamar commençant par «Et son père entend son vœu». C'est pourquoi il est dit à ce propos : «Et tu craindras ton D.ieu» : le niveau de Mal'hout, «nous l'appelons la Torah orale».

54 ועיין מ"ש סד"ה קול דודי בענין הרים וגבעות אבות ואמהות כו' ועל דרך זה יובן גם כן בענין תשב"כ ותשבע"פ וסיום הפסוק אני הוי' דכולא חד וכמ"ש סד"ה את שבתתי תשמרו כו':

Voyez aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par «La voix de mon bien-aimé», au sujet des «montagnes et des collines, les Patriarches et les Matriarches, etc.» De même, on comprendra également ce qui concerne la Torah écrite et la Torah orale. Et la fin du verset, «Je suis Havaya», signifie que tout ne fait qu'un, comme il est écrit à la fin du discours commençant par «Gardez Mes Chabbatot, etc.»

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/8/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak